

Συνίκη

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΖ΄

ΑΡΙΘ. 15

ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 13 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετ' ἰτίαι ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῷ ἑξωτερικῷ φραγκ. χρυσῷ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΙΤΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίης)
† Ὁ ἀρχιγραμματ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπίσημα ἔγγραφα — Διωγμὸς ὀρθοδόξων Διαμαρτυρίαι
Κουτσοβλάχων — Ἀντεγκλήσεις — Ἐπιστολαὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ — Ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου — Ἐκκλησιαστικὰ
χρονικά — Ἡγούμενοι τῆς ἐν Θεσπρωτίᾳ μονῆς Θεοτόκου
Γηρομερίου — Ὁ ρυθμὸς ἐν τῇ παρασημαντικῇ τῆς ἐκκλη-
σιαστικῆς μουσικῆς — Πέτρου χαρτοφύλακος ἔργον — Οἱ ἐν
Ἀθήναις καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει λόγιοι — Οἱ ἱατροὶ καὶ
οἱ φυσιοδίφαι ἀναρμόδιοι εἶσι ν' ἀποφαίνωνται περὶ Θεοῦ καὶ
ψυχῆς — Δικαστικά — Ἀγγελίαι.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΕΣΚΕΡΕΣ

περὶ στρατιωτικοῦ φόρου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Πρὸς τὴν Α. Παναγιότητα τὸν πατριάρ-
χην τῶν Ρωμαίων,

Τὸ Ὑπουργεῖον, τῶν οἰκονομικῶν εἶχε γράψει
τῇ Μ. Βεζυρεΐᾳ ὅτι ἡ ἄνευ περιορισμοῦ ἐπέκτασις
τῆς ὑψηλῆς αὐτοκρατορικῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τοῦ
στρατιωτικοῦ φόρου τῶν μὴ δηλωθέντων ἐγκαι-
ρως ἐν τῇ ἀπογραφῇ μὴ μουσουλμάνων ἐφ' ὅλων

τῶν τοιούτων θὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπόκρυψιν καὶ πάλιν τῶν μέχρι τοῦδε κεκρυμμένων, τινὲς τῶν ὁποίων ἀφίνοντες νὰ θεωρῶνται ἐπὶ μακρὸν ὡς τοιοῦτοι, θὰ ζητήσωσιν ἀκολούθως ἐπωφελοῦμενοι τῆς ὑψηλῆς αὐτοκρατορικῆς χάριτος ν' ἀπαλλαγῶσι τῆς ὑποχρέωσεως τοῦ στρατιωτικοῦ φόρου· ὅτι ἐπομένως δὲν θὰ ᾖ δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ οὕτως ἡ ἐπιθυμητὴ τάξις καὶ ἡ ὠφέλεια· ὑπέδειξε δ' ὅτι ἡ ὑψηλὴ αὕτη ἄφεςις δέον ν' ἀφορᾷ τὸ διάστημα τῆς ἀποκρύψεως, νὰ περιορισθῇ δὲ εἰς τὸν στρατιωτικὸν φόρον τὸν μέχρι τοῦδε μὴ εἰσπραχθέντα, ὡς καὶ εἰς τὸν τῶν κεκρυμμένων ἀτόμων, ἅτινα ἤθελον παρουσιασθῇ ἐξ μῆνας κατόπιν τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀπογραφῆς διὰ τὰ μέρη, ἐνθα εἰσέτι αὕτη δὲν ἔληξεν, ἢ ἐξ ἐπίσης μῆνας ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἀφέσεως διὰ τὰ μέρη ἐνθα ἔληξεν ἡ ἀπογραφὴ, μεθ' ὃ ὁ στρατιωτικὸς φόρος ἐκείνων, οἵτινες θέλουσι μένει κεκρυμμένοι, θὰ εἰσπράττεται κατὰ τὴν ἀποκάλυψιν αὐτῶν συνωδὰ τῇ ληφθείσῃ ἀποφάσει.

Τῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τεσκερέδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἀναγνωσθέντων

ἐν ὑπουργικῇ συμβουλίᾳ, ἐπειδὴ ἡ ἀπερίοριστος ἐπέκτασις τῆς ὑψηλῆς ἀφέσεως ἐπὶ τῶν ἀποκεκρυμμένων δὲν ἤθελε συνᾶδει, ἐθεωρήθη κατάλληλον καὶ ἀρμόζον πρὸς τὰ πράγματα ἵνα περιορισθῇ εἰς τοὺς ἀποκεκρυμμένους, οἵτινες ἤθελον ἀποκαλυφθῇ ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀπογραφῆς διὰ τὰ μέρη, ἐνθα αὕτη εἰσέτι δὲν ἔληξε, ἢ ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἀφέσεως διὰ τὰ μέρη ἐνθα ἔληξεν αὕτη, καὶ ἀπεφασίσθη ἵνα γραφῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τοῦτο ὅπως δι' ἐγκυκλίου κοινοποιήσῃ ἀνάλογον ἐνέργειαν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Α. Υ. ὁ πρωθυπουργὸς ἔγραψέ μοι τὰ ἄνω ὡς καὶ ὅτι ἐνηργήθησαν τὰ δέοντα, προάγομαι διὰ τοῦ παρόντος νὰ φέρω τὸ πρᾶγμα εἰς γνῶσιν.

Τῇ 26 Σεφὲρ 1325 ἢ 28 μαρτίου 1323]1907.

ὁ ὑπουργὸς
ΑΒΔΟΥΡΡΑΧΜΑΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ τοῖς ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἡπειρῷ
ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς χριστιανοῖς αὐτῶν

ΙΩΑΚΕΙΜ

ἐλέφ Θεοῦ

Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως
Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης
Αριθ. πρωτ. 797

Ἰερώτατε μητροπολίτα κτλ.
Οὐκ ἄγνωστα διετέλεσαν καὶ ὑμῖν τὰ διαμεφθέντα ἑναγχος μεταξὺ ὑπεροχικῶν προσώπων καὶ τῆς Ἐκκλησίας περὶ τοῦ λεγομένου ρωμουνικοῦ ζητήματος καὶ ὅτι ἐπεζητήθη ἡ ἀναγνώρισις, καὶ ἐκκλησιαστικῶς, τῶν διὰ τοῦ γνωστοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Ἰσραὲλ περὶ συστάσεως ἰδιαιτέρων ρωμουνικῶν κοινοτήτων κυβερνητικῶς ἀναγνωρισθέντων. Καὶ ἡ μὲν Ἐκκλησία, τοῖς ἱεροῖς κανόσι καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ εὐταξίᾳ πρὸ παντός, καθηκόντως, στοιχοῦσα, οὐκ ἦν, ὡς εἰκός, δυνατὸν καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἵνα συγκατατεθῇ εἰς οἰκνότητι ἀντιβαίνουσαν παραχώρησιν, συναινοῦσα ἢ, κρεῖττον εἰπεῖν, αὕτη μονονουχί συντελοῦσα εἰς τὴν δημιουργίαν ἀγνώστων φυλετικῶν διακρίσεων, θιγουσῶν μὲν τὸ κανονικὸν

ἐκκλησιαστικὸν διοικητικὸν σύστημα, ἐνσπειρουσῶν δὲ τὴν ἔριν, τὴν ἐχθραν καὶ τὴν διαπάλην μεταξὺ εὐσεβῶν αὐτῆς τέκνων, ἀπ' αἰώνων ἐν ἀδιασπάστῳ ἐνότητι καὶ ταυτότητι παραδόσεων, αἰσθημάτων καὶ γνώμης ὑπὸ τὴν μητρικὴν αὐτῆς σκέπην διαβιούντων. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲ μὴ καὶ μετὰ τὴν κατηγορηματικὴν ἡμῶν ταύτην δῆλωσιν οὐκ ἔστιν ἀτυχῶς πιθανότης ὅτι οἱ τὸν σάλον τοῦτον ἔξωθεν ἀπὸ ἐτῶν προκαλοῦντες μέλλουσι κατανοήσῃν τὸ ἀσύστατον καὶ ἀβάσιμον τῶν ἀξιώσεων αὐτῶν καὶ παύσουσιν ἀδίκως ταραττοντες τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς χριστιανούς αὐτῆς, ἀναγκαῖον ἔγνωμεν συνοδικῶς, ἵνα, ἀνακοινούμενοι ἡμῖν τὰ ὡς ἄνω, προτρέψωμεν καὶ συστήσωμεν καὶ πάλιν ὅπως, ἔχοντες ἀσφαλῆ γνῶσιν τῆς γνώμης τῆς Ἐκκλησίας, ἐμμένητε μὲν αὐτοὶ ἐδραῖοι καὶ ἀδιασάλευτοι ἐν τῇ πατρὶα εὐσεβείᾳ καὶ ταῖς παραδόσεσιν, ἀποκρούοντες καὶ ματαιοῦντες διὰ τῆς ἀδιασπάστου πρὸς ἀλλήλους ἐνότητος καὶ ὁμοφροσύνης πᾶσαν τῶν ἐναντίων σαγήνην καὶ ἐπιβουλήν καὶ στερρῶς τὰ κεκτημένα καὶ ἀπαράγραπτα ὑμῶν δίκαια ἐν πάσῃ νομιμοφροσύνῃ περιφρουροῦντες καὶ περισώζοντες κατὰ πάσης ἀντιβαίνουσας ἀπαιτήσεως, μὴ διαλίπητε δὲ συμβουλευόντες καὶ παραινούντες καὶ τοὺς ὅπως ποτὲ δελεασθέντας καὶ ἀποπλανηθέντας, εἴτε κληρικούς εἴτε λαϊκούς, ὅπως τὸ βάραθρον, εἰς ὃ ὑπὸ τῆς ξενικῆς προπαγάνδας ἄγονται, κατανοοῦντες, ἐπανέλθωσιν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ παύσωσιν ἐξαπατῶμενοι καὶ ὄργανα γινόμενοι σκοπῶν ὅλως ἀλλοτρίων, εἰς τὴν διάσωσιν καὶ τούτων τὸ ἐφ' ἡμῖν συντελοῦντες. Ταῦτα πρὸς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν ἀνακοινούμενοι, ἐξαιτούμεθα πᾶσι πᾶν σωτηριῶδες ἀγαθὸν παρὰ τοῦ ἀγαθοδότη Θεοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἀπείρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς Αὐτῆς Ἰερότητος.

Ἰανουαρίου κθ' αἰς

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ἐν Χριστῷ
ἀγαπητὸς ἀδελφὸς

(ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν ἁγίων συνοδικῶν ἀρχιερέων)

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ τοῦ σεβασμιωτάτου μητροπολίτου
Πετροπόλεως περὶ τῶν βαθμῶν
καὶ τῆς συγγενείας**

Ἀριθμ. 58.

Τὸν παναγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ οἰκουμενικὸν πατριάρχην κύριον Ἰωακείμ, τὸν λίαν ἀγαπητὸν καὶ περισπούδαστον ἐν Χριστῷ ἀδελφὸν καὶ συλλειτουργὸν τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, ἐν Κυρίῳ προσαγορεύω.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἁγίας ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, βασιζομένης ἐπὶ τοῦ ΝΔ' κανόνος τῆς ΣΤ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐκτεθειμένης δὲ ἐν τῷ ἀπὸ 19 ἰανουαρίου—17 φεβρουαρίου 1810 ἐγκυκλίῳ διατάγματι τῆς ἁγιωτάτης Συνόδου, κωλύεται ἡ σύναψις γάμου μεταξὺ προσώπων εὐρισκομένων πρὸς ἄλληλα ἐν συγγενείᾳ τετάρτου βαθμοῦ ἔξ ἀρχιστείας.

Ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ «περὶ ἐδραιώσεως τῶν ἀρχῶν τῆς ἀνεξιθρησκείας» ὑψηλοῦ ὑπὸ ἡμερομ. 17 ἀπριλίου 1905 οὐκαζίου, ἀνεφύησαν ἰδιαιτέρα περιστατικά, ἅπερ παρώρμησαν τὴν ἁγιωτάτην Σύνοδον ὅπως χάριν προφυλάξεως τῶν τέκνων τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς παρεκκλίσεως εἰς ἑτεροδόξους θρησκευτικὰς κοινότητας, ὅπου οἱ γάμοι ἐν ἀρχιστείᾳ ἐπιτρέπονται εἰς πλησιεστέρους βαθμοὺς, συγχωρῇ, ἐπὶ ἰδιαιτέραις αἰτήσεσι τῶν ἀρχιερέων τῶν ἐπαρχιῶν, προκειμένου περὶ τῶν κατοίκων τῶν δυτικῶν κυβερνήσεων τῶν ὑπὸ πολυαρίθμων ἑτεροδόξων κυκλομένων, τὴν τέλεσιν γάμων τετάρτου βαθμοῦ ἔξ ἀρχιστείας, ἐν οἷς τοὺς γάμους μετὰ ἀδελφῆς τῆς νύμφης (γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ) καὶ μετὰ ἀδελφῆς τοῦ γαμβροῦ (ἀνδρὸς τῆς ἀδελφῆς). Νῦν ἤρξαντο ὑποβαλλόμεναι τῇ ἁγιωτάτῃ Συνόδῳ πολυάριθμοι αἰτήσεις καὶ ἔξ ἄλλων μερῶν τῆς αὐτοκρατορίας περὶ ἀδείας πρὸς σύναψιν γάμων τοιοῦτου βαθμοῦ συγγενείας.

Ἡ ἁγιωτάτη διοικοῦσα Σύνοδος τῆς Ρωσσίας, ἐν τῇ μερίμνῃ αὐτῆς τοῦ διαφυλάξει κατὰ τὸ δυνατόν ἐν ταῖς σχετικαῖς διατάξεσιν αὐτῆς ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο τὴν ἐνότητα καὶ συμφωνίαν πρὸς τοὺς θεσμοὺς τῶν ἁγίων κατὰ τόπους ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον ἵνα λάβῃ παρ' αὐτῶν πληροφορίας ἀναφορικῶς πρὸς τοὺς βαθμοὺς τῆς ἔξ ἀρχιστείας συγγενείας, καθ' οὓς ὑπ' αὐτῶν ὁ γάμος δὲν ἐπιτρέπεται· ἀνέθηκε δὲ εἰς τὴν ἐμὴν μετρίότητα ἵνα διερωτήσω περὶ τούτου ἀποτενόμενος πρὸς τοὺς προϊσταμένους τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων.

Τούτου οὖν ἕνεκα θερμῶς παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν Παναγιότητα ἵνα μὲ πληροφορήσῃ κατὰ τίνες ἀκριβῶς βαθμοὺς συγγενείας ἔξ αἵματος καὶ ἔξ ἀρχιστείας ἀπολύτως ἀπαγορεύεται ὁ γάμος ἐν τῇ πεπιστευμένῃ τῇ καθηγεσίᾳ Αὐτῆς οἰκουμενικῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κων-

σταντινουπόλεως, καὶ ἰδιαιτέρως ἂν ἐπιτρέπηται, ἐὰν μὴ κανονικῶς, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἐν εἴδει ἐξαιρέσεως καὶ ἕνεκα ἀνάγκης, ἡ σύναψις γάμων προσώπων εὐρισκομένων πρὸς ἄλληλα ἐν συγγενείᾳ τετάρτου βαθμοῦ ἐκ διγενείας.

Ἐξαιτούμενος δὲ τὰς ἁγίας εὐχὰς τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος, διατελῶ μετ' αἰσθημάτων πλήρους ἀδελφικῆς ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγάπης καὶ βαθυτάτου πρὸς Αὐτὴν σεβασμοῦ, ὅλως ἀφωσιωμένος

ΑΝΤΩΝΙΟΣ μητροπολίτης Πετροπόλεως.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ἀριθμ. 1214.

Πανιερώτατε καὶ σεβασμιώτατε μητροπολίτα Πετροπόλεως καὶ Λαδόγης, πρόεδρε τῆς ἁγιωτάτης διοικούσης Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφε καὶ συλλειτουργε τῆς ἡμῶν μετρίότητος, κύριε Ἀντώνιε· τὴν φιλὴν ἡμῖν σεβασμίαν Αὐτῆς πανιερότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδικτα προσαγορεύομεν.

Προφρόνως ἄρτι ληφθεῖσα μετ' ἐπιστάσις ἀνεγνώσθη ἐν συνεδρίᾳ τῆς περὶ ἡμᾶς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου ἡ ἀπὸ α' ἰανουαρίου τοῦ ἀρξαμένου ἔτους χρονολογουμένη τιμὴ ἐπιστολὴ τῆς λίαν ἡμῖν περισπουδάστου σεβασμίας Αὐτῆς πανιερότητος, δι' ἧς, ἐντολῇ τῆς ἁγιωτάτης διοικούσης Συνόδου, διερωτᾷ περὶ τῆς νῦν ἐν χρήσει πράξεως ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς κλίματι ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς τῆς συγγενείας βαθμοὺς τοὺς ἀποτελοῦντας κώλυμα πρὸς σύναψιν νομίμου γάμου. Εἰς ἀπάντησιν οὖν προαγόμενοι πληροφοροῦμεν διὰ τῆς ἀδελφικῆς ἡμῶν ταύτης ἐπιστολῆς, συνοδικῇ διαγνώμῃ, ὅτι οἱ βαθμοὶ τῆς συγγενείας ἐν τῷ γάμῳ ἢ τε ἔξ αἵματος καὶ οἱ ἄλλοι τηροῦνται ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς κλίματι κατ' ἀρχὴν καὶ κατὰ γενικὸν κανόνα αὐστηρῶς ὡς ἔκπαλαι καθωρίσθησαν παρ' ἡμῖν, συγκαταβαίνει δ' ὅμως ἔστιν ὅτε ἡ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησία καὶ παραβλέπει ἂν που ὑπάρχωσι λόγοι ἀποχρῶντες τὴν συγκατάβασιν καὶ οἰκονομίαν ἐπιβάλλοντες, τῆς ἐκτιμήσεως τῶν λόγων καὶ τῆς σχετικῆς παροχῆς τῆς ἀδείας ἐν ταῖς τοιαύταις ἐξαιρετικαῖς περιστάσεσιν ἐξαρτωμένης ἐκάστοτε ἐκ τῆς συνοδικῆς κρίσεως καὶ ἀποφάσεως. Τῆς οἰκονομίας δὲ καὶ συγκαταβάσεως εὐχερέστερον, ὡς εἰκὸς, χωρούσης ἐν τοῖς ἀπωτέροις βαθμοῖς, ἡ αὐστηρία τῶν κανόνων ἐστὶ μείζων καὶ ἀπαρέγκλιτος παρ' ἡμῖν ἐν τοῖς ἐγγυτέροις βαθμοῖς. Καὶ αὕτη μὲν ἡ νῦν πράξις τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας. Ἄλλ' οὐχ ἥττον ὅμως, τοῦτο μὲν αἰ παρουσιαζόμενα

ἐκάστοτε δυσχέρειαι, τοῦτο δὲ καὶ ἡ σπουδαιότης τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ἠγάγκασαν ἤδη τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν ἀπὸ πολλοῦ ἵνα θῇ ὑπὸ σκέπιν τὸ ζήτημα τοῦτο τῶν τῆς συγγενείας βαθμῶν, μελετᾶται δὲ τοῦτο ἤδη παρ' ἡμῖν ὑπὸ ἐπιτροπῆς εἰς ἣν παρεπέμφθη, καὶ ἥτις οὕτω ὑπέβαλε τὸ πόρισμα τῆς ἐργασίας αὐτῆς.

Ταῦτα προφρόνως πρὸς πληροφορίαν ἀποκρινόμενοι καὶ κατασπαζόμενοι καὶ αὖθις Αὐτὴν ἐν φιλήματι ἀγίῳ, διατελούμεν,

1907 μαρτίου 8

τῆς ὑμετέρας λίαν ἡμῖν περισπουδάστου Σεβασμιότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

καὶ ὅλως πρόθυμος

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ.

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ὁ ἐν Πύργῳ ἐπίτροπος τοῦ βουλγάρου ἐπισκόπου Σηλύμνου, ἀνέλαβεν, ἀναφανδὸν, καὶ καθήκοντα ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς τῶν Ὁρθόδοξων. Οὕτω, δι' ἐγγράφου διαταγῆς ὑπὸ ἡμερ. 4 Μαρτίου ε. ε. προσεκλήθη ὁ αἰδεσ. παπᾶ Στυλιανὸς, ὁ μόνος ἐναπολειφθεὶς ὀρθόδοξος ἱερεὺς τῆς πόλεως, ὅπως συμμορφωθῇ πρὸς τὸν κανονισμὸν τὸν διέποντα τὰ τοῦ κλήρου τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας, καθ' ὃν δὲν ἐπιτρέπεται εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ἱερέα ἢ ἐξάσκησης τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ καθηκόντων ἐν πλείοσι τῆς μιᾶς ἐνορίας. Ἐφ' ᾧ καὶ ἀπαγορεύεται αὐτῷ νὰ μεταβαίνει καὶ ἐπιτελῇ τὰς ἱεροπραξίας τῶν ὀρθόδοξων τῶν εὐρισκομένων ἐκτὸς τῆς οἰκείας ἐνορίας.

Ὁ σκοπὸς τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης εἶναι προφανής. Ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς, πρὸς τήρησιν τῶν προσχημάτων, ἐπετράπη εἰς ἓνα ἱερέα Ὁρθόδοξον νὰ διαμένῃ ἐν Πύργῳ, ἀφ' ἑτέρου, οὐ μόνον διὰ τῆς ἀρπαγῆς τῶν ἱερῶν ναῶν τῶν ὀρθόδοξων ἐξαναγκάζονται οὗτοι νὰ ἐπιτελῶσι τὰς ἱεροπραξίας τῶν κρύφα ἐν ἰδιωτικοῖς οἰκοῖς, μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἢ, ὀρθρου βαθέος —ἀπαραλλάκτως ὡς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν διωγμῶν καὶ κατακομβῶν,—ἀλλ' ἤδη ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἱερέα τοῦτον τὸν ὀρθόδοξον, ὅπως, συμμορφούμενος πρὸς τὰς διατάξεις ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ἀλλοτρίας μεθ' ἧς οὗτος εἰς οὐδεμίαν διατελεῖ θρησκευτικὴν ἐπικοινωνίαν

ἢ κανονικὴν ἐξάρτησιν, περιορισθῇ εἰς τὴν ἐξάσκησης τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τοῦ ἐνὸς τρίτου, ἀποκλειστικῶς, τῶν ἐν τῇ πόλει ὀρθόδοξων, ἵνα διὰ τοῦ νέου τούτου ἐκδιαστικοῦ μέσου ἐξαναγκασθῶσιν οἱ λοιποὶ ὀρθόδοξοι, ἐκόντες ἄκοντες, ἐγγιζούσης ἤδη τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα, ἢ νὰ μείνωσι παντελῶς ἐστερημένοι πάσης θρησκευτικῆς τελετῆς καὶ παραμυθίας, ἢ νὰ προσφύγωσιν εἰς τοὺς ναοὺς καὶ τὸν κλῆρον τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας.

Ἰδοὺ διὰ τίνος μεθόδου συμπληροῦται ὁ ἐκδιασμός τῆς συνειδήσεως καὶ ὁ ἐκβουλγαρισμὸς τῶν ὀρθόδοξων, ἐνῷ ταῦτοχρόνως φενακίζεται ἡ δημοσία γνώμη καὶ ὁ πεπολιτισμένος κόσμος, ὃν πειρῶνται νὰ ἐξαπατήσωσιν, ἅπαξ ἔτι, διὰ τῶν δηλώσεων ὅτι ὁ ὀρθόδοξος ἐνοριακὸς κλῆρος ἐξακολουθεῖ παραμένων ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ τῇ Βουλγαρίᾳ καὶ ἐπιτελῶν τὰ ἱερά αὐτοῦ καθήκοντα. καίπερ ἐλαχίστη μερὶς τοῦ ποιμνίου του παρέμεινε πιστὴ αὐτῷ, τῆς πλειοψηφίας, οἰκείᾳ βουλῇ, ὑπαχθείσης ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας.

Καὶ ὁ μυστὰρ οὗτος ἐκδιασμός τῶν συνειδήσεων ἐπιτελεῖται ἐν πλήρει Κ'. αἰῶνι.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΩΝ

Καὶ οἱ Ἑλληνόβλαχοι ἱεράτοιχοι τῶν χωρίων Καλύβια ἀνὰ τὰ πέριξ Κολυνδρού, Λιμπάνοβον, Λοτζίνον, Σκρινίτσα, Μελίκη, Νεόκαστρον, Βούλιστα καὶ Καστανιά, ὑπαγομένων καὶ τούτων εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Κίτρους, διὰ κοινῆς ἀναφορᾶς, ταυτοσήμου πρὸς τὰς τῶν λοιπῶν κωμῶν τῆς αὐτῆς ἐπισκοπῆς (τὰς ἡδη δημοσιευθείσας διὰ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας»), φερούσης δὲ διακοσίας δέκα ἐπτὰ ὑπογραφὰς καὶ ἡμερομηνίαν 18 Φεβρουαρίου 1907, ἐκφράζουσι τὴν ἀφοσίωσιν τῶν πρὸς τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ διατρανοῦσι τὴν ἀδιάσπαστον ἐνότητά των μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ ὁποίου καυχῶνται ὅτι ἀνέκαθεν ἀνήκουσιν, ἀποκρούοντες τὰς ἀστηρίκτους ἀξιώσεις καὶ ἐνεργείας τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας.

ΑΝΤΕΓΚΛΗΣΕΙΣ

Ἡ βουλγαρική ἐφημερίς «Δνέβνικ», προκειμένου περὶ τῆς ἀγγελθείσης περικοπῆς τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Δεβρών καὶ Βελισσοῦ κ. Πολυκάρπου, δημοσιεύει μακρὸν ἄρθρον ἔχον ἐν περιλήψει ὡς ἑξῆς.

Ἄν καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πάτριρχεῖον διέψευσε τὴν εἰδήσιν ὅτι ἐσκέπτετο ἵνα διορίσῃ Σέρβον μητροπολίτην ἐν Δέβρις, ἢ ἐν Σοφίᾳ ἀποικία (;) τῶν κατοίκων Δεβρών κατεταράχθη ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου.

Οἱ Δεβριῶται οὗτοι βεβαιοῦσιν ὅτι ἐν Δέβρις καὶ τοῖς πέριξ, ἐν Ρέκα, Πόλια, Δριμίκο καὶ Τολουμπέρδο, οὐδεὶς Σέρβος ὑπάρχει, ἐλάχιστοι δὲ μόνον οἰκογένηται, ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τοῖς χωρίοις Τρεσόντσι, Ταλίτονικ, Μελνιτσιάν καὶ Γιαμπλάνιτση, ἐξηγορήθησαν διὰ σερβικοῦ χρυσοῦ. Ἐπειδὴ δὲ, προσθέτουσιν, ἡ ἀποστολὴ Σέρβου μητροπολίτου ἐν Δέβρις θὰ ἐνσπείρῃ ἐμφύλιον ἔριδα μεταξὺ τοῦ αὐτόθι λαοῦ, ἡτὶς καταστρέψει αὐτὸν ὀλιγῶς καὶ ἡθικῶς, τυγχάνει δὲ καὶ ἐνκνίξις εἰς τὸ βεράτιον τῆς Ἐξαρχίας (;) καὶ ἐπειδὴ ὁ λαὸς ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ αὐτοῦ ἀσπασθῆσεται τὸν καθολικισμόν, ἡ ἐξαναγκασθῆσεται ἵνα προβῇ εἰς ἔκτροπα μέτρα,

διὰ ταῦτα, οἱ ἐν Σοφίᾳ Δεβριῶται, συνελθόντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ συσκεφθέντες ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος, διαμαρτύρονται κατὰ τοῦ διορισμοῦ Σέρβου μητροπολίτου Δεβρών, κατακρίνουσι τὴν ἀδελφοφονικὴν πολιτείαν τῶν Σέρβων, οἵτινες διὰ τοῦ χρυσοῦ, διὰ τοῦ φόβου καὶ διὰ θρησκευτικῶν ἐκβιατικῶν μέσων προσπαθοῦσι νὰ ἀνακαλύψωσι Σέρβους ὅπου δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι καὶ ἐνθα οὐδὲν δικαίον γεωγραφικόν, ἐθνολογικόν καὶ ἱστορικόν ἔχουσι, καὶ ἀποφασίζουσι νὰ προβῶσιν εἰς πάντα τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα καὶ διαβήματα πρὸς ματαίωσιν τοῦ σχεδίου τοῦ διορισμοῦ Σέρβου μητροπολίτου.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἐκ πληθύος παρεμφεροῦς φύσεως ἐπιστολῶν, κατάφθανονδῶν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, καταχωρίζομεν τὴν ἐπομένην, προερχομένην ἐξ ἀνωτέρου κληρικοῦ. ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου εὐριδικομένου.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Οἱ ἀπανταχοῦ ὀρθόδοξοι Ἕλληνες ἔχουσιν ἐστραμμένην τὴν προσοχὴν των εἰς τὸν γεγραμμένον Οἰκουμενικόν

Θρόνον, ὅστις ἀγωνίζεται τὸν ἱερώτατον καὶ ὑψηλότερον ἀγῶνα τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης κατὰ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀδικίας τινῶν ἀχαρίστων περὶ τὸν Αἴμον ἔθνων. Οἴμοι! Ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἡτὶς, ὡς μυστηριώδης κιβωτός, διεφύλαξε καθαρὰν καὶ ἀνόθευτον τὴν ἀλήθειαν, ἐν μέσῳ τοῦ δεινοῦ τῶν αἱρέσεων καὶ τῶν περιπετειῶν κατακλυσμοῦ καὶ μετέδωκε ταύτην εἰς τὰ σλαβικά φύλα, καταδιώκεται νῦν ἀγρίως καὶ αἰμοχαρῶς ὑπὸ τινῶν ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν εὐεργετηθέντων λαῶν. Αὐτοὶ πυρπολοῦσι πόλεις, βεβηλοῦσι νχοὺς, σφάζουσιν ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, ἀτιμάζουσι παρθένους καὶ τί κακὸν δὲν ἐφευρίσκουσι, τ' ἀποβράσματα τοῦ Ἄδου, κατὰ τῶν τέκνων τῆς εὐσεβείας; Τίς Ἡρώδης, ἡ Νέρων, ἡ Διοκλητιανός, ἔδειξε τοιοῦτον μῆτος καὶ τοιαύτην κακουργίαν κατὰ τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἀληθείας; Κάλλισται χῶραι τῆς δυστυχοῦς καὶ αἱματοβρέκτου Μακεδονίας μετεμορφώθησαν εἰς φοβεράς ἐρημίας, διότι ὁ φόβος τοῦ σφετερισμοῦ καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀρπαγῆς ἀθυμία, ὡς ἄλλαι φοβεραὶ μεδούσης κεφαλῇ, προξενοῦσιν εἰς τὴν φιλεργίαν τῶν κατοίκων ὀλέθριον μαρσμόν. «Ἐν μέσῳ παγίδων διαβαίνομεν καὶ ἐπὶ ἐπαλξεων πόλεων περιπατοῦμεν» (Σειρ. Θ', 13).

Ἐπρεπε, Παναγιώτατε, νὰ ἦσαν ὁμογενεῖς καὶ πιστὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας ἵνα ἀντέχωσι πρὸς τοιαύτης καὶ τοσαύτης βεσάνους τῶν νέων βερβάρων καὶ αἰμοχαρῶν Κρούμων. Τὸ αἷμα τῶν νέων μαρτύρων τῆς ὀρθοδοξίας δὲν πίπτει εἰς μάτην καὶ, ὡς τὸ αἷμα τῶν ἀρχαίων μαρτύρων τῆς πίστεως ἦτο σπόρος τῶν χριστιανῶν, οὕτω καὶ τὸ αἷμα τῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ σφαζομένων χριστιανῶν θὰ ἐξεγείρῃ, ἂν ὀχι τῆς δικαιοσύνης τῶν ἀνθρώπων, πάντως τὴν δικαιοσύνην τοῦ ὑψίστου καὶ δικαίου Θεοῦ ὅστις διευθύνει τὰς τύχας τοῦ κόσμου.

Ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ὡς δρῦς ἰσχυρά, μένουσα σταθερά εἰς τὰς μεγάλας ρίζας τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθείας, ἀντέχει εἰς τοσοῦτον τρικυμίας χειμῶνα καὶ ἂν ὁ σκληρὸς τῆς βίας τυφὼν κατέθραυσε καὶ διεσκόρπισε κλάδους αὐτῆς, συνεχῶς ἄλλ' ὁμως πάλιν ἱσταται ρωννυμένη καὶ ἀναβλαστάνει καὶ περιμένει οὐρανόθεν τὴν σωτηρίαν. Ναί. Ἡ δικαιοσύνη τοῦ κόσμου μένει ἄτεγκτος πρὸς τὰ δεινὰ παθήματα τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῆς Ἀν. Ρωμυλίας καὶ Μακεδονίας, ἄλλ' ἡ θεία δικαιοσύνη θὰ ἐπέλθῃ τιμωρὸς καὶ φοβερά, ὡς ἐπῆλθεν ἤδη ἐν τινὶ μέτρῳ.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πάτριρχεῖον, Παναγιώτατε, καὶ ἐν εὐτυχίαις καὶ ἐν δυστυχίαις ὑπερεμάχησε καὶ ἡγωνίσατο τὸν καλλιστέφανον τοῦ ἀληθοῦς πολιτισμοῦ

ἀγῶνα, διότι ἐμπορεῖται τῶν ἀληθῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν δι' ὧν προοδεύουσιν αἱ κοινωνίαι καὶ τὰ ἔθνη. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον αἰέποτε εἶνε ἡ καλλίρρους πηγὴ τῆς ἀνοθεύτου καὶ ζωηροῦ διδασκαλίας τοῦ χριστιανισμοῦ. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον συνεκράτησε καὶ διεπαιδαγωγῆσεν, ἐν ἡμέραις πονηραῖς, τὰ νῦν ἐν ἀνέσει εὐρισκόμενα περὶ τὸν Αἴμον ἔθνη, ὧν τινὰ τοσοῦτον ἀνόσιον ἀγῶνα ἀγωνίζονται κατ' αὐτοῦ.

Ἀπὸ τοῦ Πατριαρχείου τούτου ἀκούεται, καὶ αὖθις, ἡ βροντώδης φωνὴ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης κατὰ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀδικίας, δι' ὧν ἐσκοτίσθη καὶ αὐτὸς ὁ Εὐρωπαϊκὸς κόσμος καὶ οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς. Περῆλθον, ὡς φαίνεται, οἱ χρόνοι καθ' οὓς ἡκούοντο αἱ φωναὶ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης. Νῦν, εἴπερ ποτε, ὑφοί κεφαλὴν πανταχοῦ τὸ ψεῦδος καὶ ἡ ἀδικία καὶ τὸ συμφέρον, ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ ὁποῦοι θυσιάζονται τὰ πάντα. Καὶ ἴσως εὐκαιρὸν εἶπειν τὸ τοῦ ὑψιπέτου Γρηγορίου τοῦ Νεζιανζηνοῦ. «Τὰ τῶν φίλων ἀπιστα, τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἀποίμαντα. Ἐρρεῖ τὰ καλὰ, γύμνα τὰ κακὰ. Ὁ πλοῦς ἐν νυκτί· πυρρὸς οὐδαμοῦ· Χριστὸς καθεύδει». Καὶ ἀπομένει μόνον τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀκράδαντον καὶ ἀσφαλές τῆς ἀληθείας ἔρεισμα καὶ, διὰ τῆς Ὑ. Θ. μεγαλουργοῦ Παναγιότητος, βροντοφωνεῖ πανταχοῦ τὰς μεγάλας ἀρχὰς τοῦ χριστιανισμοῦ.

Τίς οἶδεν ἂν ἡ θεία Πρόνοια δὲν ἔχη προορίσῃ καὶ αὖθις τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἵνα, διὰ τῆς Ὑ. Θ. Παναγιότητος, διδάξῃ τοὺς λαοὺς τοῦ κόσμου καὶ τοὺς διέποντας αὐτὸν νὰ σέβωνται τὰ δίκαια τῶν ἐθνῶν τὰ ὅποια τόσον κατὰφύως καταπατοῦνται; Τίς οἶδεν ἂν ἡ θεία Πρόνοια δὲν ἔχη προορίσῃ τὴν Ὑ. Θ. Παναγιότητα εἰς τὴν τοιαύτην καὶ τοσαύτην ὑπερρείαν τῆς ἀνθρωπότητος;

Αἱ βουλαὶ τοῦ Ὑψίστου εἶνε ἀνεξερεύνητοι καὶ ἀνεξιχνίαστοι. Ὁ Ὑψίστος Θεὸς ὠρελεῖ καὶ σώζει πολὺς τοὺς λαοὺς διὰ τῶν ταπεινῶν αὐτοῦ καὶ ἀσθενῶν λειτουργῶν. «Τὸ γὰρ ἀσθενές τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν».

Εἰς τὸν γιγαντώδη ἀγῶνα τῆς δικαιοσύνης, ὃν τοιοῦτον κρτερῶς ἀνέλαθεν ἡ Ὑ. Θ. Παναγιότης, παρκαλουθῶσιν αἱ θερμαὶ προσευχαὶ τῶν ἀπανταχοῦ ὀρθόδοξων ὁμογενῶν καὶ τῶν μὴ ἐπισκοτισθέντων ὑπὸ τοῦ ψεύδους ἄλλων χριστιανῶν. Ναὶ ἐκτομμήρια χριστιανῶν προσεύχονται νυχθήμερον εἰς τὸν Θεὸν τοῦ ἐλέους ὅπως διαφυλάττῃ τὴν Ὑ. Θ. Παναγιότητα ὑγιᾶ, μακροημερεύουσιν, ὀρθοτομοῦσιν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας καὶ ἀγωνιζομένην τὸν ὄρατον τῆς δικαιοσύνης

ἀγῶνα πρὸς δόξαν καὶ καὶ εὐκλειαν τῆς νύμφης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἐπικλούμενος τὰς θεοκλήτους εὐχὰς τῆς Ὑ. Θ. Παναγιότητος, ὑποσημειοῦμαι

Ἐν τῇ 20 Μαρτίου 1907.

Π. Ι. Σ.

Ἡ ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Δημοσιεύσαντες, ἐν τοῖς δυσὶ προηγουμένοις φύλλοις τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τὸ τηγερῶμα τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Κύπρου, καταγγελλούσης πρὸς τὴν Μεγάλῃν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν τὸ ἔκθεσμον καὶ ἀντικανονικὸν τοῦ περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου τῆς νήσου νομοσχεδίου τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον καὶ ἐπικλούμενης τὴν ἀρωγὴν αὐτῆς, καθὼς καὶ τὸ καίμενον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου, καταχωρίζομεν, ὡς καὶ τὸ κατὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου Ὑπόμνημα, ὅπερ ἡ ἱερὰ Σύνοδος Κύπρου ἐπέδωκε πρὸς τὸν Μέγαν Ἀρμοστήν.

**Ὑπόμνημα τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας
Κύπρου πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα
τὸν Μ. Ἀρμοστήν Κύπρου, πρόεδρον
τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου,**

Ἐξοχώτατε,

Ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἀνέγνω μετὰ προσοχῆς νομοσχέδιον προτεινόμενον ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Κυριακίδου βουλευτοῦ «περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου». Ἀληθῶς καὶ ἡ ἱερὰ Σύνοδος, πλέον παντὸς ἄλλου, θλίβεται ἐπὶ τῇ μακρᾷ παρατάσει τῆς χρείας τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου καὶ ποθεῖ ὅπως, ὡς τάχιστα, τεθῇ τέρμα εἰς αὐτὴν διὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ κανονικοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου. Δυστυχῶς ὁμως τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἐπιψηφίζομενον, δὲν πρόκειται νὰ ἐπιλύσῃ τὸ ζήτημα, ἀλλὰ νὰ παροξύνῃ ἐτι μᾶλλον τὴν κατάστασιν, νὰ εὐρύνῃ τὸ χάσμα καὶ νὰ δημιουργήσῃ σχίσμα ἐν τῇ Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου.

Ἡ ἐκλογὴ τῶν Ἐπισκόπων ἐν τῇ καθόλου ὀρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ, εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς, ἐθεωρήθη ὡς ἐν τῶν πρωτίστων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Διὸ καὶ ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ μακρὸς γίνεται λόγος περὶ τούτου. Πλεῖστοι δὲ ἱεροὶ κανόνες πραγματεύονται περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἐπισκόπων, ὧν τὸ κῦρος εἶνε ἀδιαφιλονέκητον· καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων διοικεῖται καὶ λειτουργεῖ ἡ καθόλου ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἥς μέλος ἀναπόσπαστον διατελεῖ καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου. Τοὺς ἱεροὺς τούτους κανόνες τῆς Ἐκκλησίας τὸ προτεινόμενον νομοσχέδιον παρορᾷ καὶ προσδίδει εἰς τὸ ζήτημα ὅλως ἀλλότριον χαρακτῆρα, ἀντιμαχόμενον πρὸς τὰς ἐν λόγῳ βάσεις καὶ θεμελιώδεις ἀρχὰς, καὶ συνεπῶς δὲν πρέπει νὰ τύχῃ οὐδεμιᾶς προσοχῆς ἐκ μέρους τῆς σεβαστῆς κυβερνήσεως, καὶ δὴ τῆς ἀγγλικῆς, ἥς τίτλος δόξης εἶνε, ἀνὰ τοὺς ἀρχομένους ὑπ' αὐτῆς

λαούς, τὸ σέβας πρὸς τὰς θρησκείας αὐτῶν καὶ τὰ ἐκκλησιαστικά αὐτῶν ἔθνη καὶ θέσμια.

Ἐρχόμεθα δὲ ἤδη νὰ καταδείξωμεν ἐν λεπτομερείᾳ τὴν ἀλήθειαν τῶν ὑφ' ὧν λεγόμενων. Κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 5 τοῦ ἐν λόγῳ Νομοσχεδίου, οἱ δύο Μητροπολῖται ἡ, ὁ εἷς τούτων, ἐκδίδει ἐγκύκλιον καὶ προκηρύττει ἐκλογὴν τῶν ἐκλεκτόρων τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγων, οὓς θὰ λάβῃ παρὰ τοῦ Διοικητοῦ. Ἡ διάταξις αὕτη ἀντίκειται πρὸς τὰ δικαιώματα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς Κύπρου, τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἣτις ἀνέκαθεν ἐκανόνιζε τὰ τῶν προκηρύξεων τῶν ἐκλογῶν τῶν Ἐπισκόπων. καὶ τοῦτο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἱερῶν Κανόνων, τοῦ 6' τῆς Βασιλικῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τῶν ἁγίων Ἀποστόλων λδ' καὶ λε', τῆς πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου 5', καὶ ζ'. κτλ. (Ὁρα Πηδάλιον σ. 88). Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ ἔχῃ Σύνοδον, ἥς ἔργον ἦτο νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς ἐκλογῆς, χειροτονίας καὶ ἐνθρονίσεως τῶν ἐκαστοῦ ἀναδειγμένων Ἐπισκόπων καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀρχηγῶν. Καὶ ἐν ἐποχῇ δὲ πάνυ κρίσιμῳ διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἡ τάξις αὕτη καὶ ὁ θεσμὸς οὗτος ἠκολούθητο καὶ ἐλειτούργει. Καὶ ὅτε δὲ ὁ αἰσθητὸς Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Σωφρόνιος μετέστη πρὸς Κύριον, ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐπελάθετο, κατὰ καθήκον καὶ δικαίωμα, τῆς διακανονίσεως τῶν πρὸς διοίκησιν καὶ πληρώσιν τῶν δύο χηρευόντων θρόνων, τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ καὶ τοῦ τῆς Πάφου.

Ἡ πρὸς τοῦτο ἐνέργεια αὐτῆς ἐκοινοποιήθη πρὸς τὴν κυβερνήσιν δι' ἐπισήμου ἐγγράφου τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ δι' ἐγκυκλίου αὐτῆς πρὸς τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα τῆς νήσου. Μετὰ τοῦτο ἐκανόνισε τὰ πρὸς ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου, ἐξέδωκε τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐγκύκλιον, ἐγένοντο αἱ ἐκλογαὶ τῶν ἀντιπροσώπων καὶ ἐχώρει τὸ ἔργον καὶ θὰ ἦτο πρὸ πολλοῦ τετελειωμένον, ἂν μὴ ὁ Μητροπολίτης Κιτίου καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐξεκάλουν τὴν τῆς ἐκλογῆς ὑπόθεσιν εἰς τὴν Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος, περὶ πλείστου ποιουμένη τὸν κανονικὸν σύνδεσμον, δι' οὗ συνδέονται πρὸς ἀλλήλας αἱ Ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ, ἔτεινεν εὐήκοον οὖς εἰς τὴν φωνὴν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ ἀνέστειλε τὴν πρόδον τοῦ ἔργου. Ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία τότε, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν λοιπῶν ὀρθοδόξων Πατριαρχείων, ἀπέστειλεν εἰς Κύπρον ἀντιπρόσωπον αὐτῆς, ὅστις, ἐνεργήσας παρὰ τοῖς ἐνταῦθα, κατέληξεν ὅπως ἀνατεθῇ ἡ λύσις τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος, δικαιοδικῶς, εἰς τοὺς τρεῖς ἁγιοτάτους Πατριάρχας. Οὗτοι, ἀναλαβόντες τὴν διευθέτησιν τοῦ ζητήματος, ἀφοῦ ἐποίησαν πᾶν ὅ, τι συνετέλει εἰς εἰρηνικὴν λύσιν αὐτοῦ καὶ ἀπέτυχον, πρέσβησαν εἰς ὁμόφωνον ἀπόφασιν, ἣτις εἰσέτι δὲν ἐξετελέσθη. Κατὰ κανονικὰ δὲ θέσμια τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπιβάλλεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου ὅπως σεβασθῇ τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος, κατὰ καθήκον ἐσεβάσθη καὶ σέβεται τὴν ἐτυμηγορίαν τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, μένει δὲ ἡ ἐκτέλεσις αὐτῆς. Μέχρι τοῦ σημείου τούτου ἔφθασεν ἡ ὑπόθεσις.

Εἰρήσθω δὲ, ὅτι καὶ τοῦ ἐντιμοτάτου ὑπουργοῦ τῶν Ἀποικιῶν ἡ γνώμη εἶνε ὅπως τὸ τῆς ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου ζήτημα διαπεράνῃ ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ὡς ἐν τῇ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 18 Σεπτεμβρίου 1902 πρὸς τὴν ἱερὰν Σύνοδον ἀνακοινώσῃ τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος τοῦ Μεγάλου Ἀρμοστοῦ διαλαμβάνεται. Ὅτι λοιπὸν ὑπολείπεται, εἶνε ἡ, κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν ἁγιοτάτων Πατριαρχῶν, ἐνέργεια, πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου.

Ἀντὶ ὅμως τοιαύτης τινὸς ἐνεργείας προερχομένης καὶ πάλιν ἐκ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, εἰς ἣν ἀνέθετο οἱ ἁγιοτάτοι Πατριάρχαι τὰ περαιτέρω, εἰς μὴδὲν λογιζόμενον πάντα ταῦτα τὸ νομοσχέδιον, προτείνει ἑναρξιν τοῦ ἔργου ἐπὶ βάσεων ὅλως ξένων πρὸς τε τοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὰ ἥθη καὶ θέσμια τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καὶ πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν ἁγιοτάτων Πατριαρχῶν κανονισθεῖσαν τοῦ ζητήματος πορείαν. Ἐπειδὴ λοιπὸν διὰ τοῦ προτεινομένου τρόπου παραμερίζονται ὅσα ἀνωτέρω ἀναφέρομεν, τὸ νομοσχέδιον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἶνε ἀβάσιμον καὶ σαθρὸν καὶ δὲν δύναται, ἐπ' οὐδὲν λόγῳ, νὰ τύχῃ ἐπιδοκιμασίας ἐκ μέρους τῆς ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐτεροι διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου ἐπίσης ἀντικείμεναι εἰς τοὺς κανόνας τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τὰ θέσμια τῆς αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου εἶνε πᾶσαι αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν ἀνάμιξιν προσώπων ἀναρμοδίων εἰς τὰ τῆς ἐκλογῆς, ὅσον διοικητῶν, κωμοδικῶν, παρέδρων δικαστῶν κλπ. Ἄτινα ἐν τῇ ἐκλογῇ ταύτῃ διὰ τοῦ ἐν λόγῳ νομοσχεδίου ἀναλαμβάνουν δικαιώματα τῆς Ἐκκλησίας. Ἐνία δὲ πρόσωπα τίθενται διὰ τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου ὑπεράνω πάσης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας. Τοιαύτην ἐξουσίαν δὲν δύναται τις νὰ εὕρῃ εἰς λαϊκὰ πρόσωπα περὶ σπουδαίων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων εἰς οὐδεμίαν σχεδὸν, ἔστω καὶ ἑτερόδοξον, χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν, καὶ τὴν μᾶλλον ἐλευθερόφροναν, κατὰ μέζονα δὲ λόγον δὲν ἀπαντᾷ οὐδ' ἔχει λόγον ὑπάρξεως τοιαύτη τις ἀρχὴ ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, δι' ἣς ἐκμηδενίζεται ἡ ἐκκλησιαστικὴ αὐτῆς ἱεραρχία.

Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, σταθερὰ γνώμη καὶ πράξις εἶνε, ἐπὶ τοιαύτης φύσεως ζητημάτων, καταστάσεων ἀλύτων ἐν τινι ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίᾳ, ἡ ἀδελφικὴ παρέμβασις τῶν ἄλλων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Τοῦτο καὶ ἐγένετο καὶ τούτων ἡ γνώμη καὶ ἡ ἀπόφασις ἀνάγκη νὰ κατισχύσῃ. Ἡ δὲ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ προτενομένη ἀνάμιξις λαϊκῶν προσώπων ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ἀντιμάχεται, ὡς ἔφθην εἰπόντες, πρὸς ρητοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, τοὺς ἀκολουθοῦντας. Τὸν 30ον ἀποστολικὸν ἔχοντα ἐπὶ λέξει ὧδε:

«Εἰ τις ἐπίσκοπος, κομμικοῖς ἄρχουσι χρηδόμενος δι' αὐτῶν ἐγκρατὴς Ἐκκλησίας γένοιτο, καθαιρεῖσθω καὶ ἀφοριζέσθω καὶ οἱ κοινωνοῦντες αὐτῷ πάντες» (πρβλ. καὶ Δ' 6'. τῆς Ζης γ'. καὶ ε'. τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ιγ').

Εἶνε τοσοῦτον πρόδηλος ἡ ἀτοπία, τὸ ἀντικανονικὸν καὶ ἡ ἐξουδένωσις ἃτινα προσγίνονται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῆς τοιαύτης ἀναμίξεως προσώπων ἀναρμοδίων, ὥστε θεωροῦμεν περιττὴν πᾶσαν περὶ τούτων περαιτέρω ἀνάπτυξιν.

Ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπερ καθιστᾷ ἐντελῶς ἀδόκιμον καὶ ἀπόβλητον τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, εἶνε αἱ διατάξεις 29 καὶ 30, καθ' ἃς πᾶν πρόσωπον, ὅπερ θὰ ἐπλειοψήφῃ, θὰ θεωρῇται Ἀρχιεπίσκοπος, ἄνευ οὐδεμιᾶς κανονικῆς δοκιμασίας, ἐξετάσεως, χειροτονίας καὶ ἐνθρονίσεως. Καὶ κατὰ τὰ ἄλλα τὸ νομοσχέδιον τοῦτο τυγχάνει σαθρὸν ἐξ ἐκκλησιαστικῆς ἀπόψεως. Κατὰ τοῦτο, ἰδίᾳ, ἀστοχεῖ ὅλως τοῦ σκοποῦμένου, ἀντιλαμβανόμενον τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τούτου ζητήματος κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὡς εἰ ἐπρόκειτο περὶ ἐκλογῆς προέδρου ἑταιρείας ἢ πολιτικοῦ τινος συλλόγου, καίτοι καὶ ἐν τοιοῦτοις σωματείσις ἀπαιτοῦνται ἀπαραιτήτως προσόντα τινά.

Ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία ἔχει τρεῖς ἱερατικούς βαθμοὺς, τὸν τοῦ διακόνου, ἱερέως καὶ ἐπισκόπου. Δι' ἕκαστον τῶν βαθμῶν

τούτων ἀπαιτεῖται ἡ δέουσα δοκιμασία, τοῦ μὲν διακόνου καὶ ἱερέως ὑπὸ ἐνὸς ἐπισκόπου, τοῦ δὲ ἐπισκόπου ὑπὸ τῆς Συνόδου. Τὰ στάδια ταῦτα ἦνε ἀπαραίτητα διὰ τοὺς τρεῖς βαθμοὺς, πρὸς ἀκριβῆ ἐφ' ἑαυτοῦ τῶν ὁποίων ἡ ἀγία ἡμῶν Ἐκκλησία ὥρισε πολλοὺς αὐστηροτάτους ἱεροὺς κανόνας, ὧν καὶ ἡ ἐπ' ἐλάττωστον ἀθέτησις συνεπάγεται τὴν μεγίστην τῶν ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν, τὴν καθάρσιν καὶ τὸν ἀφορισμόν (ὅρχ. Α'. οἰκουμενικῆς Συνόδου κανὼν θ' κλ. Πηδ. σ. 75).

Τὸ νομοσχέδιον πάντας τούτους τοὺς ἱεροὺς κανόνας δὲν λαμβάνει ὅπ' ὅψιν. Ἀλλὰ τότε διὰ τίνων θὰ γίνη ἡ δοκιμασία καὶ ἡ εξέτασις τῶν υποψηφίων, οἵτινες, σημειωθήτω, κατὰ τὴν κανονικὴν διάταξιν ἔσονται τρεῖς, κατὰ τὴν τελικὴν καὶ ὁριστικὴν ψηφοφορίαν; ("Ἰδε Νεαρῶν ρηγ. 1 καὶ τοὺς ἱεροὺς κώδικας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς). διὰ τίνων ἡ χειροτονία τοῦ ἀναδειχθισμένου ἐψηφισμένου καὶ ἡ ἐνθρόνισις αὐτοῦ; Περὶ πάντων τούτων, ἅτινα εἶνε τὰ οὐσιώδη καὶ κύρια εἰς πᾶσαν ἐκλογὴν ἐπισκόπων, καὶ δὴ Ἀρχιεπισκόπων, οὐδεμίαν ποιεῖται μείαν τὸ νομοσχέδιον περὶ οὗ πρόκειται, κατ' ἀντίφασιν πρὸς τὸν τίτλον, ὃν φέρει, «τὴν ἐκλογὴν, δηλὸν ὅτι Ἀρχιεπισκόπου».

Κατὰ συνέπειαν, τοιοῦτον νομοσχέδιον, τοσοῦτον ἀντιμαχόμενον πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τὰ ἔθνη καὶ θέσμις τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, οὐ μόνον οὐδαμῶς θὰ λύσῃ τὸ ζήτημα, ἀλλὰ, εὐχὸν ἐπιψηφίζόμενον, θὰ δυσχεράνη καὶ θὰ ἐπιδεινώσῃ ἐπὶ μᾶλλον τὴν θλιβεράν κατάστασιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου διὰ τῆς δημιουργίας ἐκκλησιαστικοῦ σχίσματος ἐν αὐτῇ.

Ὁ ἑλληνικὸς οὗτος τόπος, καίτοι μακροὺς αἰῶνας χριμαῶνος διήλθε, διεφύλαξεν, ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ, τὴν ἀγίαν αὐτοῦ ὀρθόδοξον πίστιν, οὐδεμίαν ἀνεχθεὶς προσβολὴν κατ' αὐτῆς. Προκειμένου λοιπὸν διὰ τοιοῦτου νομοθετικοῦ ἐξαμβλώματος, νὰ ἀποσπασθῇ ὁ ὀρθόδοξος χριστιανικὸς λαὸς τοῦ τιμιωτάτου καὶ ἱερωτάτου αὐτοῦ, τῆς ἀγίας πίστεως, καὶ νὰ ἀποσχισθῇ τῆς ὁμοταξίας τῶν ἄλλων ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, δὲν θὰ ἀνεχθῇ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ τὴν ἀπώλειαν ταύτην. Ἡ δὲ ἀγγλικὴ κυβέρνησις, ἡ ἄξια παντὸς ἐπαίνου διὰ τὰς φιλελευθέρους αὐτῆς ἀρχὰς καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὸ σέβας πρὸς τὰς θρησκευτικὰς ἀρχὰς καὶ τὰ ἔθνη καὶ θέσμις αὐτῆς, δὲν πιστεύει ἡ ἱερὰ Σύνοδος ὅτι θὰ θελήσῃ ὥστε, ἐξ αἰτίας αὐτῆς, ἐπιτραπέουσιν τὴν ἐπιψήφισιν καὶ ἐπικύρωσιν τοιοῦτου νομοσχεδίου, νὰ ἀναστατωθῇ ὁ φιλήσυχος ὀρθόδοξος χριστιανικὸς λαὸς τῆς Κύπρου.

Ταῦτα μετὰ σεβασμοῦ υποβάλλοντες πρὸς τὴν ἡμετέραν ἐξουχότητα ἐκ καθήκοντος, ὡς ἡ ἀνωτάτη ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ τῆς Κύπρου, δηλοῦμεν ἐν ταύτῳ ὅτι οὐδέποτε θέλομεν παραδεχθῇ τοιοῦτον νομοσχέδιον καὶ ἐντόνως διαμαρτυρόμεθα κατὰ πάσης ἐπιψήφισεως καὶ ἐπικυρώσεως αὐτοῦ.

Πεποιθότες δὲ, ὅτι ἡ ἡμετέρα ἐξουχότης θὰ λάβῃ ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψίν τὸ παρὸν τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου Ὑπόμνημα καὶ θὰ πράξῃ ὅ, τι τὸ δίκαιον ὑπαγορεύει, διατελοῦμεν, ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ἐξουχότητος θερμοὶ πρὸς Θεὸν παρακλήτορες.

Ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ τῇ 12 Μαρτίου 1907.

+ Ὁ Κυρηναῖος Κύριλλος προεδρεύσας

+ Ὁ Ἡγούμενος Κύκκου Γεράσιμος

+ Ὁ Ἡγούμενος Μαχαιρᾶ Μιτροφάνης

+ Ὁ Ἀρχιμανδρ. τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Φιλόθεος.

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τοῖς ἐγγραφεῖσι κατὰ τοὺς τελευταίους δύο μῆνας ἀγγέλλομεν ὅτι στέλλομεν τὰ ἀπὸ 1 μαρτίου φύλλα μόνον, εἴτα δὲ θέλομεν ἀποστείλει καὶ τὰ ἀπὸ 1 τοῦ ἔτους τούτου, μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν ἐλλειπόντων τινῶν τευχῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Σήμερον ἀναχωρεῖ εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, μετὰ διαιτητῆ ἐν τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ συνεργασίαν, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Μεθύμνης κ. Στέφανος, τὸ τρίτον μετέχων τῶν συνοδικῶν ἐργασιῶν ἐντὸς δώδεκα ἔτων καὶ μνήμην ἀληστον καταλείπων λελογισμένης εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀφοσιώσεως.

Χειροτονία.—Τῇ κυριακῇ, ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῶν Ταξιαρχῶν ἐν Μεγάλῳ Ρεύματι, ἐτελέσθη ἡ χειροτονία τοῦ θεοφιλ. ἐπισκόπου Ἀργυρουπόλεως κ. Γερμανοῦ ὑπὸ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν Κυζίκου, Μαρωνείας καὶ Γρεβενῶν, πολλοῦ εὐσεβῶν ἐκκλησιασματος παρόντος ἐν τῇ ἱερᾷ τελετῇ ταύτῃ.

Δ. Ἑθν. Μ. Συμβούλιον.—Ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἑσπερίαν ἐπ' ἀδείᾳ ὁ ἐκ τῶν ἀξιοτίμων συμβούλων καὶ ὑποδιευθυντῆς τῆς αὐτοκρατορικῆς ὁθωμ. Τραπεζῆς κ. Γ. Κάρταλης. Τὰς κατευοδίους εὐχὰς τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἡρμάνευσε τῷ ἀναχωροῦντι συμβούλῳ, τῇ δευτέρᾳ, ὁ πανοσλγ. Μ. πρωτοσύγκελλος.

Κανονικαὶ ἄδειαι.—Χρησιμοποιῶν τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτῷ κανονικὴν ἄδειαν ἀπῆλθεν εἰς Συκὴν τῆς Βιθυνίας, ἕνεκεν ἰδίων υποθέσεων, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Δωρόθεος, ἐπιστρέψας ἀπὸ τινος παρ' ἡμῖν καὶ ἀναχωρῶν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ τὴν προσεχῇ τρίτην. — Ἐχορηγήθη κανονικὴ ἄδεια τῷ μὲν πανιερ. μητροπολίτῃ Νευροκοπίου κ. Θεοδωρῆ τῆς εἰς Σέρρας καὶ Θεσσαλονίκην μεταβάσεως, τῷ δὲ θεοφιλ. ἐπισκόπῳ Μυριοφύτου κ. Σμαράγδῳ τῆς ἐλεύσεως ἐνταῦθα.

Μητροπόλις Βιζύνης.—Ἐπανῆλθε πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν, συντελέσας τὴν εἰς Βιζύνην ἐξαρχικὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως κ. Φώτιος.

Μητρόπολις Λιτίτζης. — Ἀνεχώρησε χθὲς σιδηροδρομικῶς εἰς Ἀδριανούπολιν, ὅπως ἐκεῖθεν μεταβῇ εἰς Ὀρτάκιοι, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Λιτίτζης κ. Νικόδημος προπεμφθεὶς, ἐντολῇ πατριαρχικῇ, ὑπὸ τοῦ ἱερολγ. τριτεύοντος κ. Χρυσόστομου.

Μητρόπολις Ροδοπόλεως. — Ἀπῆλθε τῇ δευτέρᾳ εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ροδοπόλεως κ. Λεόντιος, ὃν προέπεμψεν ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ὁ ἱερολ. τριτεύων κ. Χρυσόστομος.

Περιοδευνταί. — Ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ἐκ Κυζίκου ὁ θεοφ. ἐψηφισμένος ἐπίσκοπος Μιλητοπόλεως κ. Γερμανὸς νύχαρίστησεν ἐπὶ Συνόδου, μετὰ δὲ τὸ μέγα μῆνυμα ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἀνέγνω καὶ τὴν νενομισμένην εὐχαριστίαν.

Αὐτοκρατορικὴ εὐνοία. — Τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Μεθύμνης κ. Στεφάνῳ ἀπένειμεν ἡ Α. Α. Μ. ὁ σουλτάνος τὸ παράσημον Ὀσμανιὲ Β' τάξεως, ἐπιφανῶς βραβεύων τὴν εἰς τὸ βασίλειον κράτος ἀφοσίωσιν καὶ τὴν ποιμαντικὴν αὐτοῦ σύνεσιν καὶ φιλογένειαν.

Ἑθν. Φιλανθρ. Καταστήματα. — Μέλος ἀντιπροσωπευτικὸν τοῦ Δ. Ἑθν. Μ. Συμβουλίου ἐν τῇ Ἐφορίᾳ τῶν Ἑθν. Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων διορίσθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, κατὰ τὴν τελευταίαν διοικητικὴν αὐτοῦ συνεδρίαν, ὁ ἀξιότιμος κ. Γ. Κάρταλης, ἀντὶ τοῦ κ. Ι. Κ. Χατζόπουλου.

Ἀγίασμα ἀγίου Θεράποντος. — Ὁ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου διορισθεὶς ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀγιάσματος τοῦ ἀγίου Θεράποντος ἀξιότιμος κ. Π. Γ. Χρυσὸς ἐκπροσωπεῖ ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ταύτῃ τὸ Δ. Ἑθν. Μ. Συμβούλιον.

Ἐπιτροπὴ γραφείων. — Ὑπὸ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου διορίσθησαν μέλη τῆς ἐπὶ τῶν γραφείων καὶ τῶν ἐράνων Ἐπιτροπῆς οἱ ἀξιότιμοι κκ. Γ. Κάρταλης (ἐκλεγείς ἐκ νέου μέλος τοῦ Συμβουλίου), Λ. Γ. Καζανόδας καὶ Φρ. Μεζίκης, ἀντικαθιστῶν τὸν κ. Ι. Κ. Χατζόπουλον, παραιτηθέντα.

Μ. τοῦ Γ. Σχολῆ. — Μέλος τῆς ἐφορίας τῆς Πατριαρχ. Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἵνα παραμείνῃ ὑφ' ἡν ιδιότητα παρήδρευε μέχρι σήμερον ὁ ἀξιότιμος κ. Ι. Κ. Χατζόπουλος. — Προκειμένου λόγου περὶ τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, εὐκαίρως σημειούμεν

ὅτι τύποις ἐξεδόθη ἀρτίως ὁ νέος αὐτῆς Κανονισμὸς, κομψῶς ἐκτετυπωμένος ἐν τῷ πατριαρχικῷ τυπογραφείῳ, εἰς τεῦχος ἐκ σελίδων 55. Τὸν κανονισμὸν ἐπεψήφισε τὸ Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 13 ὁκτωβρίου 1906, ἐπεκύρωσε δὲ κατόπιν ἡ Α. Θ. Π. — Σύγκειται ἐξ ἑκατὸν πενήκοντα καὶ ἐννέα ἀρθρῶν προσήρτηται δ' ἐν τῷ ἐντύπῳ τεύχει τὸ κατὰ ὁκτώβριον 1880 ἀπολυθὲν πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγιλλιωδὲς γράμμα, δι' οὗ ἀνατίθεται τῇ ἐφορίᾳ τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς ἡ ἐποπτεία καὶ διακυβέρνησις τοῦ κατὰ τὸν Γαλατᾶν ἱεροῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου Καθῃστανῆς καὶ δύο πατριαρχικαὶ ἀποδείξεις (ἃς τὸ ἐντυπον ἀποκαλεῖ ἐγκυκλίους) ἀπὸ δεκεμβρίου 1869 καὶ μαρτίου 1889 περὶ τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως περιφερομένων ὑπὲρ τῆς σχολῆς δίσκων.

Ἄγιον Ὅροι. — Τὸν περὶ κελλιωτικοῦ ζητήματος λόγον ἀναβάλλομεν ἐν τινὶ τῶν προσεχῶν τευχῶν μετὰ τὴν ἐκδοσιν καὶ τοῦ νενομισμένου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγιλλίου τοῦ καθορίζοντος πάντα τὰ μεταξὺ τῶν κελλιωτῶν καὶ τῶν κυριάρχων μονῶν ὑπὸ συζήτησιν εὐρισκόμενα κεφάλαια.

Μουσικὸς Σύλλογος. — Προχθὲς, τετάρτην, ἐγένετο ἡ ὑπὸ πενήκοντα σχεδὸν μελῶν ζητηθεῖσα γενικὴ τοῦ Συλλόγου συνεδρίασις. ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, πατρικῶς συμβουλευσάντος τοῖς μέλεσιν ἵνα ρίψωσιν εἰς λήθην πάντα τὰ συμβάντα τελευταῖον καὶ ἐργασθῶσι μετὰ ζήλου καὶ συνετῶς εἰς προαγωγὴν τοῦ ἀπὸ ἐξ σχεδὸν μινῶν μὴ συγκροτήσαντος συνεδρίασιν γενικὴν Μουσικοῦ Συλλόγου. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἐκθέσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ προεδρείου ὑπέβαλεν αὐτὸ παραίτησιν. Ἡ Α. Θ. Π. ἀπεδοκίμασε καὶ κατέκρινε τὰ κατὰ τριῶν μελῶν ἐν τῇ ἐκθέσει γραφόμενα, ἥτοι τοῦ Μ. χαρτοφύλακος κ. Μ. Γεδεῶν, τοῦ λαμπαδαρίου κ. Ναυπλιώτου καὶ τοῦ πρώην καθηγητοῦ τῆς ἐκκλ. μουσικῆς ἐν τῷ διδασκαλείῳ Κρήτης κ. Μπαλαμπάνη. Ἡ ὁλομέλεια ἐκήρυξε τὴν ἐκλογικὴν συνεδρίαν τῆς 6 ἰουλίου παράνομον, ὡς καὶ τὸ σχέδιον τοῦ νέου κανονισμοῦ τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ προεδρείου, ἀντὶ τοῦ ἐν τισιν ἀρθροῖς συνοδικῶς ἀλλοιωθέντος, εἴτα δ' ἐγκριθέντος συνοδικῶς, τῇ 14 ὁκτωβρίου 1906. Πρὸς σύναψιν τῶν διεστῶτων ἡ

Α. Θ. Π. προέτεινε νὰ ἐκλεγῇ δεκαμελὴς ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ἐν λόγῳ κανονισμοῦ καὶ προσθήκην ἢ ἀλλοίωσιν ἄρθρων ἐν αὐτῷ. Ἀπὸ τῆς ἐπιτροπείας ταύτης ἀπεκλείσθησαν, αἰτήσῃ τῶν κκ. Γεδεὼν καὶ Ρ. Σπαθάρη, τὰ μέλη τοῦ προεδρείου, οἱ διδάσκαλοι τῆς Μουσικῆς Σχολῆς καὶ οἱ συντάκται τοῦ νέου κανονισμοῦ τῆς 6 ἰουλίου. Οὕτως ἐξελέγησαν οἱ μουσικοδιδάσκαλοι κκ. Ἀριστ. Νικολαΐδης, Νηλεὺς Καμαράδος, Τιμ. Ὀνουφριάδης, Μ. Μουρκίδης, Δημ. Μπαλαμπάνης, Γ. Βόμβας, Χαράλ. Καλογερόπουλος, Ρίζος Γιωργιάδης, ὁ δεξιὸς ψάλτης τοῦ Ἀγιοταφ. Μετοχίου κ. Βικόπουλος καὶ ὁ 6' γραμματεὺς τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου κ. Μάρκος Βασιλείου, εἰδήμων τῆς ἐκκλησιαστ. μουσικῆς. Τῆς ἐπιτροπῆς πρόεδρος διωρίσθη ὁ πανοσιολγ. Μ. πρωτοσύγκελλος. Μετὰ ταῦτα ὁ ταμίας ἔφορος τῆς Ἐκκλησ. Μουσικῆς σχολῆς ὑπέβαλε μετὰ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ παραίτησιν, ἀφοῦ ἡ συνεδρία τῆς 6 ἰουλίου ἐκνήρυχθη παράνομος, ἐδήλωσε δ' ὅτι θέλει δώσει λόγον εἰς τὴν Α. Θ. Π. οὐχὶ δ' εἰς τὸ προεδρεῖον, ἅτε μὴ ἐκλεγείς ὑπ' αὐτοῦ, καὶ παρεκάλεσε τὴν Α. Θ. Π. ἵνα γένηται φροντὶς περὶ μικροῦ τινὸς δώρου, ὅπερ, ἀποφάσει τῆς ἐφορίας τῆς σχολῆς, θέλουσι λάβει κατὰ τὰς ἀγίας ταύτας ἡμέρας οἱ μαθηταὶ τῆς σχολῆς οἱ τὸν μουσικὸν χορὸν τῶν Βλαχερνῶν ἀποτελοῦντες, εἰς ὃ κατένευσεν εὐμενῶς ἡ Α. Θ. Π. Μεθ' ὃ εὐλογήσασα πάντας συνεβούλευσεν ἀγάπην καὶ ὁμόνοιαν πᾶσι καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς εἰς συνεδρίαν νέαν, τῇ τετάρτῃ τῆς Διακαινησίμου γεννησομένην, μετὰ μεσημβρίαν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν αὐτοῦ, συστήσας ὅπως ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Κανονισμοῦ, λαμβάνουσα ὑπὸ μελέτην τὸν τῇ 14 ὁκτωβρίου συνοδικῶς ἐγκριθέντα, παρουσιάσῃ πλῆρες τὸ ἔργον αὐτῆς, ποιουμένη παρατηρήσεις ἐπὶ ἄρθρων μεταβληθισομένων ἢ τυχὸν προστεθισομένων — Ἡ δεκαμελὴς ἐπιτροπὴ συνεδρίασεν αὐθήμερον μετὰ μεσημβρίαν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μ. πρωτοσυγγέλλου. Κατὰ τὴν συνεδρίαν χρέν γραμματέως ἐξετέλει προθύμως ὁ ἱερολογ. τριτεύων κ. Χρυσόστομος.

Μονὴ Τσαδῆρι.—Ἡγούμενος τῆς ἐν Αἰνῷ σταυροπηγικῆς μονῆς ἀγίου Ἀθανασίου Τσαδῆρι διωρίσθη συνοδικῶς ὁ διάκονος Ἰωακείμ Καλούδης, ἀναλαβὼν νὰ χορηγῇ κατ' ἔτος τῇ Θεολογ. σχολῇ Χάκης 20

λίρας ὁθωμανικὰς ἐπὶ μίαν τριετίαν, βραδύτερον δὲ προσθέτῃ ἀνὰ 5 μέχρι συμπληρώσεως τεσσαράκοντα κατ' ἔτος, ὑποχρεούμενος ἅμα νὰ διχτηρῇ τοὺς ἐρησυχάζοντας ἐν τῇ μονῇ τέσσαρας μοναχοὺς. Ὁ τέως ἡγούμενος ὁσιώτατος μοναχὸς κ. Αὐξέντιος ἀπελύθη.

Ἐπιτροπὴ ἐλεῶν.—Ὑπὸ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου διωρίσθη ἐπιτροπὴ πρὸς διανομὴν ἐλεῶν κατὰ τὰς ἐπὶ θύραις πανσέπτους ἑορτάς, ἧς εἰσὶ μέλη ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Χίου κ. Κωνσταντῖνος καὶ οἱ κκ. Κορν. Α. Σπαθάρης καὶ Φρ. Μεζίκης.

Ἡγούμενοι Γηρομερίου.—Ἐκδίδομεν ἐν τῷ μετὰ χειρὸς φύλλῳ ἀναγραφὴν τῶν ἡγουμένων τῆς μονῆς Γηρομερίου, συνταχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ πανοσ. ἡγουμένου αὐτῆς κ. Φιλοθέου. Οἱ λεπτομερεῖς οὗτοι κατὰλογοὶ τῶν ἡγουμένων, καθὼς καὶ οἱ τῶν ἀρχιερέων, θέλουσι συντελέσει λίαν εἰς τὴν ἐξήγησιν πολλῶν ἀποριῶν, ἃς ἐνίοτε προϋσιάζουσιν ἐπιγραφῇ ἢ κείμενα, στερούμενα μὲν δηλώσεως χρόνου γραφῆς, ἀναφέροντα δὲ μόνον ἡγουμένων ἢ ἀρχιερέων ὀνόματα. Ἐφ' ὃ τὸν δίκαιον ἐπικινον ἀποδίδομεν τῷ πανοσιολγ. κ. Φιλοθέῳ.

Ἐκκλησία Κύπρου

Ἰδρυσις Ἱερατικῆς Σχολῆς ἐν Λευκωσίᾳ.

—Καθὰ πληροφορούμεθα, ἀποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου, ἰδρύεται, ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου, Ἱερατικὴ Σχολὴ ἐν Λευκωσίᾳ, χρησιμοποιοῦμένου ὡς οἰκήματος τῆς ἐξωθι τῆς πόλεως μονῆς τῆς ἀγ. Παρασκευῆς.

Ἐν τῇ Ἱερατικῇ ταύτῃ Σχολῇ θέλει διδασθῇ, εἰς τρία ἔτη, πλήρης κύκλος θεολογικῶν μαθημάτων ὑπὸ τῶν καθηγητῶν τοῦ Παγκυπρίου κκ. Χαριλάου Ι. Παπαϊωάννου, Ι. Παπαπορφύρου καὶ τοῦ ἱεροκέρυκος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Φιλαρέτου, (ἀνταλλάσσοντων χάριν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ σκοποῦ νὰ διδάξωσιν, ἀντὶ ταπεινοῦ μισθοῦ) καὶ ἐκ τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων τὰ ἀναγκαῖα ταῦτα ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ἐν τῷ Παγκυπρίῳ καθηγητῶν.

—Οἱ τρόφιμοι τῆς Σχολῆς θὰ διδάσκωνται καὶ τὰ παιδαγωγικά, κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ ἐν Σάμῳ Ἱεροδασκλείου τῶν μικρασιατῶν, οὕτως ὥστε, ἀποφοιτῶντες τῆς Σχολῆς, νὰ δύνανται, μέχρις οὗ καταταχθῶσιν εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἱεροῦ κλήρου, νὰ ἀσκήσωσι τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα. Βεβαίως θὰ καταβληθῇ ἐνέργεια πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς Σχολῆς ὡς διδασκαλείου. Ἡ διδασκαλία καὶ ἡ τροφή θὰ παρέχωνται δωρεὰν εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς Σχολῆς, οἵτινες θὰ εἶναι πάντες ἐσωτερικοὶ, ἐπὶ μόνῳ τῷ ὄρῳ ὅτι οἱ ἐν τῇ Σχολῇ σπουδάζοντες, ὅταν ἔλθωσιν εἰς τὴν νόμιμον

ήλικίαν, θὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸν ἑγγαμὸν κλῆρον. Αἱ δαπάναι πρὸς ἰδρυσιν καὶ συντήρησιν τῆς Σχολῆς θέλουσιν ἐξευρεθῆ ἐκ συνδρομῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῶν λοιπῶν μητροπόλεων, τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν ἀνὰ τὴν Κύπρον ἐκκλησιῶν, ὡς καὶ ἐξ ἰδιωτικῶν συνδρομῶν τῶν τε ἐνταῦθα καὶ ἐν τῇ ξένῃ ὁμογενῶν.

(Ἐκ τῶν κυπριακῶν ἐφημερίδων).

Ἐκκλησία Ἑλλάδος

Ἀρχιεπισκοπὴ Ζακύνθου. — Κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος μηνὸς διέτριβεν ἐν Ἀθήναις ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος Ζακύνθου κ. Διονύσιος, ὁ καὶ εἰς Βενετίαν ἐξαρχικῶς ἀποσταλεὶς ὅπως ἐπιδῷ τὴν νόμιμον κλῆσιν εἰς τοὺς ἀτακτοῦντας πρεσβυτέρους κ. Σερχφεῖμ καὶ Ἀριστοτέλη, πρῶην ἱερεὺς τῆς ἐλληνικῆς ἐν Βενετίᾳ κοινότητος.

Ἐπισκοπὴ Χαλκίδος. — Τῇ 4 ἀπριλίου ἀπεβίωσε καὶ τῇ 5 ἐκηδεύθη δημοτελῶς ἐν Ἀθήναις, ὅπου ἐνοσηλεύετο, ὁ πρὸ ἑξ μηνῶν μόλις χειροτονηθεὶς ἐπίσκοπος Χαλκίδος Παντελεήμων. Τὰς θεολογικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν Γερμανίᾳ συμπληρώσας, πολλὴν ἔδειξε προθυμίαν ἐν Χαλκίδι πρὸς διόρθωσιν τῶν οὐ καλῶς κειμένων ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ταύτῃ.

Ἐπισκοπὴ Θήρας. — Περὶ τοῦ τῇ 5 μαρτίου πρὸς Κύριον μεταστάντος ἀειμνήστου ἐπισκόπου Θήρας Νικοδήμου ὁ «Ἱερὸς Σύνδεσμος» Ἀθηνῶν γράφει ὅτι, πρὸ τοῦ 1832, ὅτε ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος, διετέλεσεν ἱερεὺς τοῦ Ἀμαλίου Ὀρφανοτροφείου, ἱεροκήρυξ, προϊστάμενος τῶν μονῶν Πεντέλης καὶ Πετράκη, διευθυντὴς τῆς ἐν Τριπόλει Ἱερατικῆς σχολῆς καὶ γραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου. Ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Θήρας συνέστησε ταμεῖον ἱερατικόν, χάριν τῶν πασχόντων καὶ τῶν γερόντων κληρικῶν ἐξησφάλισε τὰς περιουσίας τῶν ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ταύτῃ ἱερῶν μονῶν ἐμερίμνησε τῆς εὐπρεποῦς διακοσμήσεως καὶ τῆς συντηρήσεως τῶν ἱερῶν νῶν τῆς ἐπισκοπῆς ταύτης. Ἐνεκὰ τούτων τὸ εὐσεβὲς αὐτοῦ ποίμνιον βελύχον πρὸς τὸν ἀείμνηστον Νικόδημον ἔτρεφε σεβασμὸν, ἡ δὲ τελευταίη αὐτοῦ εἰς κοινὸν ἐκίνησε πένθος τοὺς ὀρθοδόξους.

Ἐπισκοπὴ Πατρῶν. — Περὶ τὰ τέλη μαρτίου παρελθόντος ἀπῆλθον εἰς Ζάκυνθον ὁ πανιερ. ἐπίσκοπος Πατρῶν κ. Ἀντώνιος, Παράσχης ἕνεκα τοῦ θανάτου τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

Φιλανθρωπία. — Ἡ γυναικεία ἐν Ἀθήναις Ἀδελφότης «Φιλαδελφία», κατὰ τὴν ἐκθεσιν τῶν ἐτησίων αὐτῆς ἐργασιῶν ὑποβληθεῖσαν ὑπὸ τῆς γραμματέως κ. Μαρίκας Γ. Μελισσοῦργου, διένειμε βοηθήματα

κατὰ τὸ λήξαν ἔτος εἰς 504 ἀπόρους οἰκογενείας, ἐπὶ δὲ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1906 ἐκτάκτως 1120 δραχμὰς· ἐβοήθησεν ὕλικῶς πρὸς ἀνακούφισιν τῆς τῶν φυλακισμένων καταστάσεως· ὑπὲρ τῶν ἐκ Βουλγαρίας προσφύγων ἔδωκε 500 δραχμὰς καὶ 95 ἐνδυμασίας — Αἱ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰσπράξεις ἀνῆλθον εἰς 10600 δραχμὰς — τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος ἀριθμοῦνται τετρακόσια. Καθ' ὅλον τὸ ἔτος ὁ πανοσιολογ. ἀρχιμ. κ. Τιμόθεος Ἀναστασίου τακτικῶς ἐκήρυττεν ἐν τῷ νῶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ

Ἑλληνικὴ κοινότης Λονδίνου. — Τῇ παρελθούτῃ παρασκευῇ ἄφικετο ἐξ Ἀλεξανδρείας ὁ πανοσιολογ. ἀρχιμ. κ. Κωνστ. Πηγῶνης, προϊστάμενος τῆς ἐλληνικῆς ἐν Λονδίνῳ κοινότητος καὶ τῇ δευτέρᾳ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ, προπεμφθεὶς ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ ὑπὸ τοῦ ἱερολογ. δευτερεύοντος κ. Ἀθηναγόρα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΛΑΚΙΔΗΣ

Ἐβδομηκοντούτης περίπου ἀπεβίωσε χθὲς καὶ κηδεύεται σήμερον ὁ ἄλλοτε διαγγελεὺς τῶν Πατριαρχείων παρὰ τῇ Ἱψηλῇ Πύλῃ **Δημήτριος Τσόλακίδης**, ὑπηρετήσας δωδεκαετίαν (1874—78) καὶ 1894—1903) καὶ ἔκτοτε συνταξιούχος. Διδάχθεις τὰ πρῶτα γράμματα ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἀοιδίμου πατριάρχου Γερμανοῦ τοῦ ἀπὸ Δέρκων, ἐπεδόθη, κατ' ἐπίμονον ἐκείνου προτροπὴν, εἰς σπουδὴν τῆς ἀρμενικῆς γλώσσης, ἣν ἐξέμαθεν ἀριστὰ. Μεταφράσας εἰς τὴν ἐλληνικὴν τὴν κατ' ἀρμενίους θεῖαν καὶ ἱερὰν Λειτουργίαν καὶ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, εἰργάζετο, κατὰ τὸ ἐνόν, πρὸς ἄρσιν τῆς μεταξὺ τῶν γρηγορικῶν ἀρμενίων καὶ τῶν ὀρθοδόξων ψυχρότητος. — Τὰς ὑπὲρ ἀνυπαύσεως τοῦ πρὸς Κύριον μεταστάντος πατριαρχικῆς εὐχᾶς ἠρμήνευσε τοῖς πενθοῦσιν αὐτοῦ τέκνοις καὶ συγγενέσιν ὁ ἱερολογ. τριτεύων κ. Χρυσόστομος.

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεάν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 40 παράδων διὰ τὸ ὀκτασέλιδον καὶ 60 παράδων διὰ τὸ δωδεκασέλιδον τεύχος.

ΘΑΙΒΕΡΑΝ ΕΙΚΟΝΑ παρέχει τῆς ἐν τῇ κατὰ Χάλκην Θεολογικῇ Σχολῇ καταστάσεως ὁ «Ταχυδρόμος» τῆς παρελθούσης τρίτης. Ἡ εἰκὼν ἐμεγεθύνθη λίαν καὶ, ἵνα μεταχειρισθῶμεν αὐτὴν τοῦ συναδέλφου τὴν λέξιν, ἐγιναντῶθη εἰς βαθμὸν παριστῶντα ἥκιστα μορφωτικὴν διὰ τοὺς ἐν τῇ σχολῇ σπουδάζοντας τὴν πολιτείαν τῶν διδασκάλων, οἵτινες παριστῶνται ὡς οὔτε ἀνεχόμενοι ἀλλήλους, οὔτε ἀγαπῶντες, οὔτε προσ-αγορεύοντες. Τὸ παράδοξόν ἐστι ἐν τῷ ἄρθρῳ ἀναφέρονται συγκρούσεις διδασκάλων παλαιῶν καὶ νέων καὶ διευθυντῶν ἐπὶ **συγκρούσεις**, οὐ μόνον νέων πρὸς παλαιούς, ἀλλὰ καὶ **τεθνεώτων πρὸς ζῶντας**.—Ἐὰν ὑπάρχῃ φυλλάς τις ἐν Αἰγύπτῳ ἐκδοθεῖσα τύποις ἐπ' ὀνόματι ἐνὸς τῶν ἀειμνήστων τῆς σχολῆς διευθυντῶν, ἢν φυλλάδα ἀγνωστὸν ἐστὶ κατὰ πόσον ὁ ἐκδότης αὐτῆς ἀφῆκεν ἀλώβητον, ἥς ἀγνοοῦμεν κατὰ πόσον ἀφῆκε τὸ ἀρχικὸν κείμενον ἀπαραποίητον, οὐδὲν πταίονσι διὰ τὴν ἐκδοσιν αὐτῆς οἱ σήμερον διευθυνταί, οἱ σήμερον διδάσκοντες, ἢ οἱ οἰδίποτε κληρικοὶ, οὔτε δυνατὸν ἢ φυλλάς αὐτὴ νὰ προκαλέσῃ διακοπὴν προσαγορεύσεων καὶ χαιρετισμῶν καὶ σχέσεων μεταξὺ διδασκάλων καὶ διευθυντῶν καὶ μάλιστα νεκρῶν πρὸς ζῶντας!! Ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ ἐκδοδὸν ἕτερον φυλλάδιον εἰς ἀναίρεσιν τοῦ λοιδοροῦ φυλλαοῦ τοῦ ἐξ Ἀλεξανδρείας, διατὶ παριστῶνται τὰ πράγματα τόσον θλιβερώς, ὥστε νὰ πιστευθῇ ὅτι τό τε μορφωτικὸν καὶ τὸ παιδευτικὸν ἔργον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἀποτυγχάνει; Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης ἐργάζεται, οἱ καθηγηταὶ διδάσκουσι μετ' ἐπιμελείας, ὁ διευθυντὴς ἀπολαύει, καθὼ τοιοῦτος καὶ καθὼ ἀρχιερεὺς, τῆς εὐλαβείας, ἢν εἰς αὐτὸν ὀφείλουσιν οἱ κληρικοὶ καὶ οἱ λαϊκοὶ νὰ προσφέρωσιν, οἱ δὲ ἱεροσπουδασταὶ ἀκολουθοῦσι τὰ μαθήματα αὐτῶν, ἀγαπῶντες καὶ τιμῶντες ἀλλήλους ὡς ἀγαπῶσι καὶ τοὺς διδασκάλους αὐτῶν, οἵτινες καὶ ἐξ ἀγωγῆς καὶ ἐνεκα παιδείσεως βασίμου γινώσκουσι τὸ καθῆκον αὐτῶν, τὸ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος, βεβαίως ὅσον γινώσκουσι καὶ οἱ συντάκται τοῦ «Ταχυδρόμου».

ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ ΕΙΔΗΣΙΣ ΕΚ ΚΥΠΡΟΥ
διεβιβάσθη σήμερον τηλεγραφικῶς εἰς τὰ Πατριαρχεῖα. Οἱ πανιερ. μητροπολίται Κυρηναίας καὶ Κι-

τίου, ἔχοντες καὶ τὴν τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου συγκατάθεσιν, ἐπιθυμοῦντες δὲ καὶ νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὴν ἀπὸ ἐπταετίας ἐπικρατοῦσαν ἐν Κύπρῳ λυπηρὰν κατάστασιν, ἀπετάθησαν πρὸς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν καὶ τὰς τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῶν Ἱεροσολύμων, ἐπικαλούμενοι τὴν ἀδελφικὴν αὐτῶν ἀντίληψιν καὶ προστασίαν πρὸς διευθέτησιν τοῦ ζητήματος τῆς ἐκλογῆς τοῦ μέλλοντος ἀρχιεπισκόπου Κύπρου.

Αἱ εὐχαὶ τῶν ποθούντων τὴν ἐπάνοδον γαλήνης ἐν τῇ παλαιφάτῳ ἀποστολικῇ τοῦ ἱεροῦ Βαρνάβᾳ Ἐκκλησίᾳ εἰσηκούσθησαν· ἡ πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην ἀγάπη καὶ στοργὴ τῶν ἀνωτέρων λειτουργῶν τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας ἀπεδείχθη διὰ τοῦ τηλεγραφήματος τούτου. Εὐχόμενα νὰ δοθῇ ταχέως ἡ λύσις εἰς τὸ ἀρχιεπισκοπικὸν ζήτημα.

Ἡ Μ. Ἐκκλησία ἀπήντησεν εἰς τὸ τηλεγράφημα τῶν δύο πανιερ. μητροπολιτῶν τὰ δέοντα.

ΕΥΣΕΒΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Πρὸς ἀνακύρτισιν τῆς ὑλικῆς κακοδαιμονίας, εἰς ἣν περιῆλθον ἐνεκα τῆς βουλγαρικῆς μισαδελφίας οἱ ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ὀρθόδοξοι ὁμογενεῖς, ἐξακολουθοῦσιν ἀποστέλλωσι συνδρομὰς οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἑλληνες τεκμηριοῦντες οὕτως ἀδελφικῆς συμπαθείας αἰσθήματα, ἅτινα κατὰ τὰς ἐπικειμένους ἑορτὰς ὀφείλομεν νὰ ἐπιδείξωμεν πάντες.

Προτάττομεν τὴν εὐλογημένην ἐνορίαν **Βεβεκίου**, πέμψασαν νῦν 788 γρόσια—Ἐπαινοῦντες αὐτὴν εὐλόγως συνιστῶμεν εἰς τοὺς ἐπαίνους πάντων τὰς φιλοτίμους καὶ φιλανθρώπους ἑλληνικὰς κοινότητας **Ἀδάνων**, πέμψασαν 3492 γρόσια—**Ἀδῶ-Παζάρ**, ἀποστείλασαν 3240—**Βελβενδοῦ** τῆς ἐπαρχίας Σερβίων καὶ Κοζάνης 540—**Δοβράς (Ζαγορίου)** τῶν Ἰωαννίνων 1620 μόνον ὑπὲρ τῶν ἐξ Ἀγχιάλου προσφύγων—**Ἰμβρου** 2016—**Νικομηδείας** (τὸ δεύτερον) 638—καὶ τὸν ἐν **Καταφυγίῳ** τῆς ἐπαρχίας Σερβίων καὶ Κοζάνης ἱατρὸν **κ. Παπαδόπουλον** ἀποστέλλαντα 216 γρόσια. Ὁ Θεὸς τοῦ ἐλέους εὐλογεῖ τὰ ἔργα τῶν ἐλεούντων τὸν πάσχοντα.

Ρυθμὸς τετράσημος μετ' ἐξαιρέσεων σημειουμένων ἐν τῷ μεταξὺ δι' ἀριθμῶν»

§ 2.

Ἐν λιτῇ μελέτῃ ἡμῶν περὶ τοῦ λίαν περισπουδᾶστος θέματος τοῦ ρυθμοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὸν χρόνον καὶ τὴν παρχσημαντικὴν τῆς ἡμετέρας ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς¹, κατὰλήγομεν εἰς τὸ ἐπόμενον συμπέρασμα.

1) Ὅτι τὸ κατὰ παράδοσιν ἄχρι σήμερον κρατοῦν σύστημα ἐν τε τῇ διδασκαλίᾳ καὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς ἡμετέρας ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, εἶνε τὸ μετὰ χρόνου, ὡς ὀρίζεται οὗτος ἐν τῷ Μ. Θεωρητικῷ τοῦ Χρυσάνθου καὶ τοῖς λοιποῖς Θεωρητικοῖς.

2) Ὅτι ἡ σημασία, ἡ ἔννοια καὶ ὁ συνδυασμὸς τῶν μουσικῶν χαρακτηρῶν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς, ὡς καὶ οἱ περὶ αὐτῶν κανόνες, ἀποκλείουσι πᾶσιν ιδέαν περὶ ρυθμοῦ, ἰδιάζοντος εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν μουσικὴν.

3) Ὅτι ρυθμὸς, ρυθμικοὶ πόδες, πάθη τοῦ ρυθμοῦ, ἢ χρονικοὶ παλμοὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς, εἰσὶ ξένα καὶ ἄγνωστα ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῇ ἡμῶν μουσικῇ καὶ

4) Ὅτι συνεπῶς πᾶς περὶ ρυθμοῦ καὶ ρυθμικῶν ποδῶν λόγος καὶ πᾶσα ἀπόπειρα πρὸς περιβολὴν ρυθμοῦ, ἰδιάζοντος τῇ εὐρωπαϊκῇ μουσικῇ, καὶ διαιρεσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν ἀσμάτων εἰς ρυθμικοὺς πόδας, ὡς ἀπὸ **δύο περιπτῶν δεκαετηρίδων** παρρησιάζεται ἐν τισὶ μουσικαῖς ἐκδόσεσιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ παρχσημαντικῇ, ἐναντίον τῶν ρητῶν κανόνων τοῦ θεωρητικοῦ, δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ὀρθὴν βᾶσιν.

Τοιοῦτον ὑπῆρξε τὸ συμπέρασμα ἡμῶν ἐπὶ τοῦ προειρημένου θέματος.

§ 3.

Διὰ τοῦτο σφόδρα ἐξενίσθημεν, ἰδόντες ρυθμὸν τετράσημον, ρυθμικοὺς πόδας, δισήμους καὶ τρισήμους, ν' ἀνχιμινύωνται εἰς μελοποίημα τοῦ μουσικοδιδασκάλου Ὁνουφρίου, συνεριθμουμένου ἐν τοῖς μακκριστοῖς ἀπὸ τοῦ 1872.

§ 4.

Ἐν πάσῃ περιστάσει δέ, γνῶμονα καὶ κανόνα ἔχοντες ἐν ταῖς μελέταις ἡμῶν, τὴν ἐπιφύλαξιν καὶ τὴν

1. Ἴδε παράρτημα α' Ἐκκλ. Ἀληθείας» τευχὸς τρίτον 1900 σελ. 61—87.

ἔρευναν κατὰ τὸ ἐνὸν χάριν μείζονος διευκρινίσεως καὶ διαφωτίσεως, προσεκαλέσαμεν τὸν υἱὸν τοῦ ἀειμνήστου Ὁνουφρίου α' ψάλτην τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Ταταούλων κ. Τιμολέοντα, παρ' οὗ ἐζητήσαμεν πληροφορίας, ἂν ἐδιδάχθη ρυθμὸν παρὰ τοῦ μακαρίτου πατρὸς καὶ διδασκάλου του ἐν τῇ θεωρίᾳ τῆς μουσικῆς, ἢ τῇ πράξει· ἢ ἀπάντησιν τοῦ ἦν ὅτι οὔτε τὴν λέξιν ρυθμὸς ἤκουσε παρὰ τοῦ πατρὸς του· τὴν αὐτὴν ἀπάντησιν ἐλάβομεν καὶ παρὰ τοῦ β' ψάλτου κ. Χρήστου Πασχάλη, εἰπόντος, ὅτι οὔτε παρὰ τοῦ ἀοιδίμου διδασκάλου του Γ. Ραιδεστηνοῦ Πρωτοψάλτου, οὔτε παρὰ τῶν ἀειμνήστων μουσικοδιδασκάλων καὶ δικαστῶν ἱεροψαλτῶν Γ. Σχραντεκκλησιώτου καὶ Νικολάου Ἰωαννίδου, μεθ' ὧν ἐπὶ πολλὰ ἔτη συνέψαλεν ὡς ἀριστερὸς ἱεροψάλτης, ἤκουσε ποτὲ τι περὶ ρυθμοῦ¹.

§ 5.

Πρὸς τούτοις λόγου γενομένου, περὶ μουσικῶν χειρογράφων τοῦ Ὁνουφρίου, ὁ κ. Τιμολέων μοι ἐπληροφόρησεν ὅτι πλεῖστα τοιαῦτα κατέχει ἢ οἰκογένεια τοῦ μακκαρίτου ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὀλίγιστα δὲ οὗτος, ἅτινα καὶ μοι προσήγαγε².

Μεταξὺ τούτων ἀνελπίστως, κατὰ καλὴν τύχην, εὐρίσκεται καὶ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Πολυελεος³.

§ 6.

Οὕτω δὲ διὰ τῆς παραθέσεως καὶ ἀντιπαραβολῆς τῶν ὑπαρχουσῶν παραλλαγῶν μεταξὺ τῶν δύο Πολυελεων, πολλὰ τὰ φωτεινὰ καὶ διδακτικὰ δύνανται νὰ προκύψωσι. Διὸ καὶ προβαίνομεν εἰς ταύτην.

1. Καὶ ἡμεῖς οὐδὲν ἠκούσαμεν περὶ ρυθμοῦ, νὰ εἴπῃ ποτὲ ὁ ἀειμνήστος μουσικοδιδάσκαλος ἡμῶν Κωνσταντῖνος Σαβδόπουλος, πρῶτος δομέστικος τῶν Πατριαρχείων· ἐκμετρήσας τὸ ζῆν ἐν ἔτει 1882.

2. Ἐν τῷ ἐπισημειῶ τοῦ ἀειμνήστου Ὁνουφρίου, ὃν ἐξεφώνησεν ὁ δεξιὸς βιογράφος Κωνσταντίου τοῦ ἀπὸ Συναίου, ὁ ἀοιδίμος, διδάσκαλος Θ. Ἀριστοκλῆς κοσμῶν τότε καὶ τὸν ἀριστερὸν χορὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Ταταούλων, ἀναφέρεται ὅτι ὁ Ὁνούφριος «ἢ ἡδύφωνος ἀηδὼν τῆς μουσικῆς καὶ ὁ μουσικὸς τέτις τῆς Ἐκκλησίας» ἀμελοποίησε πολλὰ καὶ καλὰ Ἐκκλησιαστικά τε καὶ ἐξωτερικὰ ἄσματα τῶν ὁποίων τινὰ μὲν εἶδον τὸ τοῦ τύπου φῶς, τὰ πλεῖστα ὁμῶς ἐν χειρογράφοις μένουσι.

3. Τούτῳ προτάσσεται ἀετιχοιργήθη παρὰ τοῦ Πρεσλάδα Βενιαμὶν καὶ ἐμελοποιήθη ὑπὸ Ὁνουφρίου Βυζαντίου.

§ 7.

Πολυέλεος Ὁνουφρίου

Ὁ δημοσιευθεὶς ἐν τῷ παραρ-
τήματι τῆς «Φόρμιγγος»

Ἐν τῷ χειρογράφῳ

Σελ.	Δίσ.	Διέσ.	Υφέσ.	Γραφή	Σελ.	Δίσ.	Διέσ.	Υφέσ.	Γραφή
1	5	3	1		σρ	Δ	Δ	Δ	
2	12	6	9		ρ4				
3	8	7	2		σρρ	Δ	Δ	Δ	
4	11	6	6			Δ	Δ	Δ	
5	10	10	5		ρρ				
6	9	7	3		ρρ				
7	6	11	2		ρρ	Δ	Δ	Δ	
8	5	10	2		σρρ	Δ	Δ	Δ	

Σελ.	Δίσ.	Διέσ.	Υφέσ.	Γραφή	Σελ.	Δίσ.	Διέσ.	Υφέσ.	Γραφή
9	12	9	5		ρ4	Δ			
	τρίσ								
10	10	10	2		ρρ	Δ	Δ	Δ	
	τρίσ	1			ρ4	Δ	Δ	Δ	
11	7	9	4						
12	7	6	2						
	τρίσ	10							
13	7	10	1						
	τρίσ	2							
14	6	4	5						
	τρίσ	2	1						
15	9	10	2						
16	5	3	3						
17	7	7	3						
	τρίσ		1						

§ 8.

Ὡς δὴ ἄλλον, ἐκ τῆς ἀνωτέρω παραθέσεως καὶ ἀντι-
παραβολῆς κατὰ δὴλος γίνεται ἡ ὑφισταμένη μετα-
ξὺ τοῦ ἐν τῷ παραρτήματι τῆς «Φόρμιγγος» δημοσιευ-
θέντος καὶ τοῦ χειρογράφου διαφορὰ, καθ' ἣν ἐν μὲν
τῷ πρώτῳ, πλὴν τοῦ ἀναφερομένου περὶ τετρασήμερου
ρυθμοῦ, παρουσιάζονται ρυθμοὶ δίσημοι 136 καὶ τρί-

σημοὶ 18· Διέσεις 128 καὶ 58 Ὑφέσεις
καὶ μεταβολαὶ ἐν τῇ γραφῇ· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ οὐδεὶς
δίσημος ἢ τρίσημος.

3 Διέσεις καὶ 25 Ὑφέσεις 20 Μαρτυ-
ραὶ ἐπὶ πλέον, 1 καὶ 1

Μολονότι δὲ ἐκ τῶν παρατεθέντων, σχετικὰ πρὸς
τὸν ρυθμὸν εἰσιν ἡ παρεισαγωγὴ ἢ τετρασήμερου ρυθμοῦ,

Τὸ Δόξα καὶ νῦν
μετὰ τοῦ κρατήμα-
τος λείπουσιν ἐκ τοῦ
χειρογράφου.

οἱ δίσσημοι καὶ οἱ τρίσημοι ρυθμικοὶ πόδες καὶ ἡ γρᾶ-
φή, οὐχ ἤττον πρὸς μείζονα διασάφησιν τῆς διαφο-
ρᾶς, παρετέθησαν ἅφ' ἑνὸς μὲν καὶ αἱ Διέσεις κα-
αὶ Ὑφέσεις, ἅφ' ἑτέρου δὲ καὶ αἱ Μαρτυρίαι.

(ἀκολουθεῖ)

† Ὁ Παμφίλου ΜΕΛΙΣΣΗΝΟΣ

ΠΕΤΡΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΟΣ ΕΡΓΟΝ*

§ 3. Οὐκ ἐν τῇ τῶν σιτίων ἀποχῇ μόνον τὴν νην
στεῖαν φημὲν ὀρίζεσθαι, ὡς ἱερώτατον καὶ θεϊότατον
ἄθροισμα, οὐδ' ἐν τῇ τῆς γαστροῦ θλίψει τοσοῦτον καὶ
τῷ ὑποπιεσμῷ τῆς σαρκὸς γνωρίζεσθαι τὴν ἐγκράτειαν·
καὶ μὲν γὰρ καὶ ταῦτα καθ' ἑαυτὰ θεωρούμενα καὶ
τῷ πρὸς ἀσκήσιν βίῳ πολλὴν καὶ μεγίστην παρεχό-
μενα τὴν ροπὴν, πλὴν οὐκ ἐν τούτοις μόνοις ἡμῖν ἢ τε
τῶν στεφάνων λαμπρότης πλέκεται καὶ τὸ βασιλικὸν
ἐξυφάνεται περιβόλαιον, εἰμὴ καὶ τὸν ἄλλον βίον εὐσε-
βεῖα πρέποντα προσκτησόμεθα, καὶ τὸν ἡγεμόνα νοῦν
[οὕτω] τῶν αἰσθήσεων ἐπιστήτομεν ὥστε μὴ ἀπο-
φέρεσθαι τῆς εὐθείας ἀλλὰ τῷ ἰθυτενεῖ χαλινάγω-
γεῖσθαι τοῦ λόγου καὶ λίαν ἐπιστημόνως φέρεσθαι
καὶ ρυθμίζεσθαι. Καθάπερ γὰρ ἐπὶ τῆς μουσικῆς ἁρμο-
νίας ἅπας ὁ ρυθμὸς φθεῖρεται μιᾷ τῶν χορδῶν ὑπερτά-
σης καὶ τὴν ἀνάλογον τάσιν μὴ δεξαμένης, οὕτω καὶ
ἐπὶ τῶν αἰσθητικῶν [τελεσι]οργεῖται δυνάμεων· μιᾷ
γὰρ τούτων παρεγκλιθείσης καὶ τῆς πρὸς τὰ κρείττω
ροπῆς ἐκτροπὴν δεξαμένης, ἅπας ὁ τῆς ψυχῆς τόνος
ἐκλύεται, καὶ τὴν πρὸς τὸ ἄμωσον καὶ ἀνάρμοστον
ἀλλοίωσιν δέχεται· διὰ ταῦτα οὐκ ἐν μόνῃ τῇ τῆς γα-
στροῦ συστολῇ τὸ τῆς νηστείας καλὸν περιγράφομεν,
ἀλλ' ὥσπερ τὴν τροφὴν ἐν τε τῇ πολυκτησίᾳ καὶ τῇ
τῶν πλειόνων ἐφέσει καὶ ταῖς ὑπογαστροῖς ὀρμαῖς
καὶ ταῖς ἄλλαις ἡδυπαθείαις ὑφισταμένην εὐρίσκομεν,
οὕτω καὶ τὸν ἐγκρατῆ βίον ταῖς ἀντιδιαστελλομέναις
ταύτῃ δυνάμεσιν οἶδαμεν ἀποτίκτεσθαι καὶ ὅσαις
ἐκείνη μηχαναῖς ἀποτροπιάζεται || τοσαύταις αὐτῇ
ταῖς ἐνδείαις εἰσοικίζεται καὶ πλατύνεται, καὶ ἵνα σα-
φέστερον εἴπω, νηστείας μὲν παρούσης ἅπαν ἀγαθὸν
συνείσθεται καὶ ὁ τῶν ἀρετῶν ἑσμός ὡς δεσποίνῃ
ταύτῃ πρόσκειται, [ἡ δὲ κυκ]λοφορικῶς χορεύουσα ἐπι-
γάννυται καὶ κοσμεῖ τὸν τῆς ψυχῆς θάλαμον ὥσπερ τι
θεῖον ἀνάκτορον χρυσῷ καὶ λίθοις ὠραϊσμένον· ταύτης

δὲ ἀπούσης οἴχεται πάντα καὶ διαρρεῖ καὶ ὅλῳ καὶ
τῇ ἀποφοιτῇ (ὁ κῶδ. ἀποφυτῇ) τῶν ἀρετῶν τῶν
κακῶν ἀντεπίεισιν ἢ πληθὺς, ὡς σκότος φωτὸς ἀπο-
λείποντος ἢ στέρησις ἀποτρεχούσης τῆς ἐξέως· οὐ γὰρ
ἰδίαι τις ὑπαρξίς ὑπείκει τῇ κακίᾳ, οὐδὲ οὐσιώδης ὑπό-
στασις, ἀλλὰ τῇ τῆς ἀρετῆς μεταβολῇ παρυφίσταται
καὶ ἡ ἐκείνης μετὰ βίας ὕλη ταύτη καὶ σύστασις γί-
νεται, καὶ ὥσπερ ἀντιδιακρίνεται τῷ ὄντι τὸ μὴ ὄν καὶ
οὐ καθ' ὑπόστασιν ἀντιδιαστελλέσθαι ταῦτα φημὲν,
ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνυπαρξίαν ἀντιδιακρίσθαι, λέγομεν πρὸς
τὴν ὑπαρξίν, οὕτω καὶ τὴν κακίαν τῷ τῆς ἀρετῆς ἀντι-
καθίστασθαι λόγῳ, οὐ καθ' ἑαυτὴν οὐσαν καὶ φημιό-
μενην ἀλλ' ἐν τῇ ἀπουσίᾳ νοουμένην τοῦ κρείττονος καὶ
τῇ τοῦ ἀγαθοῦ μετὰ βίας θεωρουμένην, οἷον σκιάν [ἐν]
τῇ ἀναχωρήσει τῆς ἀκτίνος ἐπισυμβαίνουσιν.

Εἴτα τοιαύτην οὐσαν τὴν κακίαν ποθήσομεν, καὶ
καὶ οὐχὶ πόρρω ταύτης ἀποφοιτήσομεν; Οὐκ ἀνεξό-
μεθα μᾶλλον τῆς ἀρετῆς, ἥς ὁ καρπὸς πολύχους τε
καὶ σωτήριος; Οὐ τὴν ἐγκράτειαν εἰσδεξόμεθα προθυ-
μότερον, ἥς τὸ τέλος ἐκποστεύουσιν ἔχει τὴν ὄνη-
σιν; Οὐ τὴν νηστείαν ὡς πρόξενον ἀκηράτου τρυφῆς
προσκτησόμεθα; Νηστείαν, ἥς καὶ ἡ κλήσις αἰδέσιμος
[καὶ ἡ κτήσις] ἐπίσημος; Νηστείαν, ἥ πρὸς αὐλίαν ἄγει
τοὺς τῆς ὕλης ὄλκας ἡνίκαις ἀφισταμένους καὶ ἀποτρέ-
χοντας· νηστείαν οὐ τὴν ὁσὴ γαστροῦ θεραπείαν ἀπο-
τίθεται μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξ ἀπάσης αἰσθήσεως τὸ
ἡδύνον καὶ περιττὸν ἀπελύνουσιν; Εἰ γὰρ τοῦ κόρου
μὲν τῶν ἐδωδύμων ἀπέχῃ, τὴν δὲ γλῶσσαν κατὰ τοῦ
[πέλας] κινεῖς ὡς νευρὰν, ποῖα τῆς νηστείας ἡ ὄνησις;
Τί δὲ ταύτης τὸ κέρδος εἰμὴ καὶ ἀκοὴν τοῖς πονηροῖς
ἐπάσκειν ἀποβύζει καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιμύει πρὸς
τὰ τῶν θεαμάτων ἐπιβλαβῆ καὶ ἀνύτητα, καὶ τῶν ἄλ-
λων αἰσθήσεων ἐκάστην τῶν προσφόρων αὐταῖς ἄλλο-
τριτοῖς ἡδονῶν; Μέγα μὲν τὸ κέρδος εἴτε διαβιούντες
προσεκτικώτερον τὸν ἑαυτῶν βίον πρὸς τὸ καλὸν ἀπεν-
θύνομεν καὶ ἀπαρεγκλίτως τὴν στενὴν ὁδεύομεν ἀτρα-
πὴν· εἰδ' ὅπερ ἀπείη, ἀδιαφόρως πολιτευόμεθα κατὰ
τοὺς ἐν ταῖς τρικυμίαις τὰ ἱστίαι χκαλάσαντας καὶ τῇ
φορᾷ ἐκυτοῦς τῶν κυμάτων πιστεύσαντας, δέδοικα μὴ
πέτρῃ τινι ὑφάλλῃ τὴν ὀλκὰν τῆς ψυχῆς προσαράξαν-
τες ὑποβρύχιον ταύτην ποιήσωμεν· δέδοικα μὴ ὕλην
ἑαυτοῖς ἀμνηστῶν ἐπισωρεύσωμεν τὸ αἰωνίζον πῦρ
ὑπεκκαίουσαν· οὐ γὰρ καθ' ἡμῶν ὁ τῶν ἡμετέρων ψυ-
χῶν πολέμιος || ἀνκπέ[πτωκεν] οὐδ' ἐτέραις ἐπικέχηεν
ἀσχολίαις, ἀλλ' ἔργον αὐτῷ διηνεκές καὶ ἐπίμνον τὸ

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 135—137.

1. ὁ κῶδ. οἰκαροῦδης· ἴσως οἰκουρούσης.

1. ὁ κῶδ. ὁσὴν.

καὶ λόγοις ὑποσκελίζει καὶ πράξει τῶν καταρραθυ-
μούντων ἕκαστον, ὑποφθείρειν καὶ εἰς πέταυρον ἄδου
καὶ βυθὸν ἀπωλείας κατὰγειν [ἀνελωμεν] τοίνυν διὰ
προσευχῆς ἀγρύπνου καὶ ἀληθοῦς νηστείας τὰς αὐτοῦ
καθ' ἡμῶν ἐνέδρας ἀδρανεστέρας καὶ μηχανὰς καὶ ἀρα-
χνίων νημάτων δι' ἐγρηγόρσεως ἀποδείξωμεν. Μηδεὶς
ἡμῶν ἔως ὑλικῶν πρᾶγματων δεσμοῖς ἀρρήκτοις περι-
σφιγξάτω, μηδεὶς τρόπος ἡδονῆς κατὰ δουλεύσάτω.
Πᾶσαν ἡμῶν τὴν ἐφ' ἐπὶ τὰ θεῖα καὶ μόνιμα μετα-
θώμεθα, ὅλους ἑαυτοὺς ρυθμίσωμεν πρὸς τὸ βέλτιον,
ὅλους πρὸς ἀρετὴν ἀπευθύνωμεν, ἔστω ἡμῶν ὁ βίος αἰ-
λόγῳ καὶ πράξει τὸ ὑπερέχον ἀποφερόμενος, ὡς τὸν μὲν
διδασκαλίας ὑπόθεσιν εἶναι τοῖς τὴν ἀκοὴν εἰς ἀκρόα-
σιν ὑπανοίγουσι, τὸν δ' ἐπεικεῖας τοῖς ὁρώσι [καὶ]
χρηστότητος ὑποτύπωσιν γίνεσθαι.

Δεινὸν ἢ πονηρὰ συνήθεια καὶ δυσέκνιπτον καὶ μάλ-
λον τῶν ἄλλων ἐν τῇ γλώσσῃ τὸ ἐνδύναμον ἔχουσα καὶ
δι' αὐτῆς ὡς διὰ τινος τόξου, τὰς ἐχευεὺς καὶ πι-
κρὰς κατὰ τῶν πέλας ἀφιεῖσα βολὰς [ἦν καὶ] ὁ θεο-
πάτωρ ἐκκλίνων Δαβὶδ φυλακὴν ἐπιτεθῆναι τῷ στόμα-
τι καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ χεῖλη ἐπεύχεται· τῇ δ'
εὐχῇ ταύτῃ προστιθῆσι τὸ μηδὲ λόγοις πονηρίας τὴν
καρδίαν ἀπατηθῆναι· διὰ μὲν τῶν προτέρων ἀσφαλιζό-
μενος τὰ ἐκτὸς καὶ κλεῖδα τοῖς χεῖλεσιν ἐπιβάλλων
ὡς ἂν μὴ λόγος ἐκ τούτων ἐξίτηλος καὶ πολέμιος
ἐξίων δεινὸν τοῖς ἔνδον ὄλεθρον ἐμποιήσῃ· διὰ δὲ τῶν
δευτέρων καὶ αὐτὴν τὴν ρίζαν τῶν πονηρῶν ἐννοιῶν
ἐκτίλλων προθέλουμεν, αἱ φύονται μὲν ἐξ αὐτῆς τῆς
καρδίας ἀπρεπῶν καταβαλλομένων σπερμάτων, εἰδο-
ποιούμεναι δὲ καὶ αὐξόμεναι καὶ διὰ γλώττης ὡς δι' ὀ-
χήματος ἐκφερόμεναι δυσειδῆ τὰ ἔκγονα ἐναποτίκτειν
εἰώθασιν· ταύτην οὖν ἐθίσωμεν μὴ ληρωδεῖν τὰ ἀπό-
φθημα, μηδὲ ἀχαλίνωτον εἶναι καὶ ἀκρατὴ κατὰ τῶν
ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ τε καὶ κράματος, μηδὲ περιεργό-
τερον ἐξερευνᾶν καὶ πολυπρᾶγμονεῖν τὰ ἀλλότρια, δεόν
ἕκαστον τὰ οἰκεία μᾶλλον μόνον σκοπεῖν καὶ τὸν ἡγε-
μόνα νοῦν ἐξεταστὴν τῶν βεβιωμένων ἐφιστᾶν ἀκριβέ-
στατον πρὶν ἢ τὴν ἡμέραν ἐπιστῆναι [Κυρίου τὴν] με-
γάλην, καθ' ἣν ἅπαν μὴ καλὸν || [κρίνεται] νόημα καὶ
πᾶσα πρᾶξις ἐπισφαλῆς πυρὶ δοκιμάζεται. Ὅτι δὲ δει-
νὸν ἢ διὰ γλώττης συνήθεια καὶ ἀπ' αὐτῶν τῶν γρα-
φικῶν ρημάτων μαθήσεσθε. «Πολλοὶ ἔπεσον, φησὶν,
ἀπὸ μαχαίρας ἄλλ' οὐ τοσοῦτοι ὅσοι ἀπὸ γλώττης»¹
καὶ «Ὁ τὰ εἰσερχόμενα κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον ἀλλὰ τὰ
ἐξερχόμενα ἐκ τοῦ στόματος»² καὶ Ὀλίσθημα ἀπὸ ἐδά-

φους ἢ Ὀλίσθημα ἀπὸ γλώττης³ καὶ «Τίς δώσει ἐπὶ τῶν
χειλέων μου σφραγίδα πανοῦργον»⁴ καὶ «Ποίησον τῷ
στόματί σου θύραν καὶ μοχλόν»⁵ καὶ «Ζυγὸν καὶ σταθ-
μὸν ποίησον τῇ γλώσσῃ σου»⁶ καὶ «Βολὴς τιτρώσκει
ἢ γλῶσσα αὐτῶν· δόλια τὰ ῥήματα τοῦ στόματος αὐ-
τῶν· τῷ πλησίον αὐτοῦ λαλεῖ εἰρηνικὰ καὶ ἐν αὐτῷ
ἔχει τὴν ἔχθραν»⁷· τοσοῦτων οὖν καὶ τηλικούτων
παραινέσεων προκειμένων, μηδαμῶς ἀνεξώμεθα τῇ
τῆς γλώττης καταδουλοῦσθαι θρᾶσύτητι, μηδὲ λοιδο-
ρίαις καὶ προπετείαις καὶ ἱταμότησι μακρολογίαις τε
καὶ λίσχαις καὶ ὕβρεσιν, ὧν ἀπάντων ἡ γλῶσσα διά-
κονος, τὰς ἐκτῶν καταχραίνειν ψυχὰς ἐπειγώμεθα·
μηδὲ ὄρκους, τὸ πάνδεινον καὶ παγγάλεπον, ἐν εἰκαιο-
λογίαις ὡς ἔτυχε χρώμεθα ἐπὶ κενοῖς καὶ ματαίοις τὸ
θεῖον παρρησιάζοντες ὄνομα καὶ κατάγοντες τὸ πάσης
ἀσυγκρίτως ὑπερκείμενον φύσεως. Ἀλλ' ἐνταῦθα τοῦ
λόγου γενόμενος καὶ ὄρκου ἐπιμνησθεὶς μικρὸν τῇ περὶ
τούτου παραινέσει ἐνδιατρίψαι προεῖρηται.

(ἔπεται συνέχεια)

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἐργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία,
Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία·
καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι
ἐν Ἀθήναις

§ 31

Ἀλλ' ὁ λόγος νῦν στρέφεται πρὸς τὸν κ. Δ.
Κυριακοῦ, τὸν ἐν τῷ Ε. Πανεπιστημίῳ καθη-
γητὴν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας καὶ τῆς
Θεολογίας.

Ὁ κ. Δ. Κυριακοῦ δημοσιεύων τὴν τρίτομον
α' Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν» (1898) καὶ αὐ-
τὸς ἀνέλεγκτος μένων, διότι οὐαὶ τῷ ἐλέγχοντι,
— ποῖος θὰ ἠδύνατο νὰ πατήσῃ τὸν οὐδὸν τοῦ
Πανεπιστημίου ἢ νὰ μείνῃ ἐν Ἀθήναις ἐν τινὶ Γυ-
μνασίῳ ἀνεγνωρισμένῳ, πῶς; — προέβη εἰς τὴν
σύνταξιν τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ οὐχὶ ὡς ἐπι-
στήμων σοβαρὸς καὶ τὴν φρένα βαρὺς, ἀλλ'
ὡς ἀπλοῦς συντάκτης ἡμερησίου φύλλου. Ἐ-
χων ὑπ' ὄψιν τὸ εὐσπλαγχνον ἑλληνικὸν δη-

1. Σειρὰ ΚΗ', 18.

2. Ματθ. ΙΕ', 2.

1. Σειρ. Κ', 18.

2. αὐτ. ΚΒ', 27.

3. αὐτ. ΚΗ', 25.

4. Αὐτ.

5. Ἱερμ. Θ', 8.

μόσιον συνέλεξε, συνέρραψεν, ἐξετύπωσε τὸ ἔργον τοῦτο ἀναγκαιότατον διὰ πάντα Ἕλληνα ὀρθόδοξον χριστιανὸν καὶ παρέδωκε τῷ κοινῷ, κατὰ τινὰ τύπον, ὃν δὲν εὐρίσκομεν ἡμεῖς κατὰλληλον λέξιν, ἵνα ἐξονομάσωμεν.

Οἷσις δεινὴ ἐν τῷ γράφειν καὶ λέγειν καὶ περιφρόνησις πρὸς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὸ δημόσιον, ὃπερ ἐδικαιούτο παρὰ καθηγητοῦ Πανεπιστημίου πλουτοῦντος τὸν τε χρόνον, τὰς τε βιβλιοθήκας καὶ τὸ χρήμα, ἵν' ἀναμένη ἔργον κλασικόν, ὅπως ὁδηγῆται εἰς βιβλία εἰδικὰ, οὐχὶ ὡς ἐκεῖνα, ἅτινα στερεοτύπως ἀπαντῶσιν ἐν παντὶ κεφαλαίῳ, ἐπιδείξεως χάριν. Ἀμέλεια φανερὰ ἐν τοῖς γραφομένοις σχεδὸν ὅλοις· οὔτε σύστημα περὶ τὰς παραπομπὰς πλὴν τῶν εἰς τὸ προχειρότερον βιβλίον τοῦ μακαρίτου Παπαρρηγοπούλου, οὔτε περὶ τὴν ὀνοματολογίαν τῶν κυρίων ὀνομάτων, ἢ τῶν ὀνομάτων τῶν πόλεων, οὔτε προσοχὴ περὶ τὴν ἀνάπτυξιν μερῶν, ἐν οἷς ἀνεμένοντο ὀλίγαι ἐτι σειραὶ διασαφητικαὶ τοῦ διαπραγματευομένου θέματος—διότι τὸ βιβλίον βεβαίως δὲν εἶναι μόνον προωρισμένον διὰ τὸν καθηγητὴν ἐν Ἀθήναις—οὔτε αὐστηρότης περὶ τὴν χρονολογίαν, πανταχοῦ δὲ ἐλλείψεις καὶ σφάλματα μνήμης ἢ τυπογραφίας συγγνωστά κατ' ἐπιείκειαν μόνον ἐν ἐκδόσεσι σχολικαῖς καὶ ἡμερησίαις, μὴ ὑποβαλλομέναις εἰς ἐξέλεξιν αὐστηρὰν ἢ ἀναβολὴν καὶ μίᾱς ἔστω ἡμέρας πρὸς ἔρευναν. Τὸ ἔργον βεβαίως τοῦ κ. Κυριακοῦ δὲν περιέμενεν ὁ ἐκδότης καθ' ἐκάστην ἵνα ἐκτυπῶται κατὰ τυπογραφικὸν φύλλον, ὡς τὰ ἡμέτερα ἢ τὰ **Λεξικὰ Βουτυρά** κτλ. ἐνταῦθα, διότι ὁ κ. Κ. εἶχεν ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην ἀδειαν καὶ ἄνεσιν πρὸς ἐργασίαν.

Καὶ οὕτως ἔχον τὸ ἔργον κοσμεῖ χάρτης ἑκτακτος χείρονος ποιότητος ὡς τὰ διδακτικὰ βιβλία καὶ αὐτὰ τὰ ἐπιβεβλημένα ἐν Ἑλλάδι, τύπος δὲ κοινότατος καὶ προστυχούσης φιλοκαλίας ἐπανθεὶ δὲ τιμὴ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετος πρὸς τὰ ὀφθαλμοφανῆ ταῦτα τοῦ ἔργου προσόντα καὶ πρὸς τὴν εὐσεβόφρονα πρόθεσιν τῆς **Εὐσεβοῦς Κυρίας**, ἥς ταῖς ἀδραῖς δαπάναις ἐξετυπώθη. (φράγκ. 22 χρ.).

Ἡ χαρὰ ἡμῶν παρακολουθησάντων ἄλλοτε ἀπ' αὐτῆς τῆς σοφῆς διδασκαλίας τοῦ σεβασμιωτάτου μητροπολίτου ἁγίου Νικομηδείας κ. Φιλοθέου μαθήματα Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας

ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τοῦ βιβλίου τούτου ἐμετριάσθη ἅμα τῇ πρώτῃ τοῦ βιβλίου παραλαβῇ, ἢ δὲ εὐχαρίστησις ἢ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν **Γενικῶν Παρατηρήσεων** τῶν προεισαγωγικῶν εἰς τὸν τρίτον τόμον ἐτράπη εἰς λύπην ἅμα τῇ ἀναγνώσει κεφαλαίων τινῶν ἐν τῷ τόμῳ τούτῳ, τόμῳ, ἐν ᾧ ἀνεμένονεν πάντες τῆς ἀνέσεως τὴν δύναμιν καὶ τῆς εὐμαρείας τὴν ἀρετὴν, ἥτοι τὴν ὑπεροχὴν ἐν τῇ συλλογῇ, τῇ διατάξει καὶ τῇ διαπραγματεύσει τῆς ὕλης, τῆς μάλιστα ἡμῖν διαφερούσης τῆς περιόδου ταύτης· διότι διὰ τὴν περίοδον ταύτην δὲν ὑπάρχουσι πλήρεις χῦτραι γερμανικαὶ πρὸς ἐξάντλησιν, χυτρία ὁμῶς ἑλληνικὰ οὐχὶ ὀλίγα πλήρη, ὡς ἀποδειχθήσεται.

Ὁ α' καὶ β' τόμος τοῦ ἔργου δὲν ὑπεγείρει μέγα τὸ ἐνδιαφέρον ἡμῶν, διότι ἔχομεν ἐν χερσὶν ἔργον ἄξιον τὸ τοῦ μητρ. ἁγίου Διδυμοτείχου κ. Φιλαρέτου, ἀλλ' ὁ **τρίτος** ὁ εἰς τοὺς μετὰ τὴν Ἀλωσιν χρόνους καθωρισμένος. Ἐν τούτῳ δὲ ἐδικαιούμεθα ἵν' ἀπαιτήσωμεν τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν εἰς τὸ ἔργον ἀφοσίωσιν τοῦ κ. καθηγητοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ Πρυταιείου. **Συγγνωμόνως ἔχομεν** πρὸς σφάλματα, ἅτινα εἰς βιβλίον ἀξιούν ἵνα ταχθῇ εἰς πρώτην σειρὰν δὲν ἐπιτρέπονται **παραδεχόμεθα** ἀβλεψίας καὶ συγχύσεως παραπτώματα, **π. χ.** τὰ ἐν τῷ προσηρτημένῳ πίνακι πατριαρχῶν χρονολογικὰ καὶ τὰ τῶν γραμμάτων, δι' ὧν ὑποδεικνύονται ἢ τῶν ὀνομάτων ἢ τῶν πατριαρχιῶν ἢ σειρὰ καὶ ἄλλα, **οἷον** ὅτι τὰ ἐν Φιλιππουπόλει Διδασκαλεῖα λέγονται Ζωγράφεια (γρ. Ζαρίφεια)· **παρορχόμεθα** ἕτερα, καθ' **ᾧ** ἢ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία τοῦ Μελετίου διεσκευάσθη τῷ 1853 ὑπὸ τοῦ **Ἀδαμίδου** τοῦ ἀπλοῦ δηλαδὴ ἐκδότου οὐχὶ δὲ τοῦ μακαρίτου καθηγητοῦ τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς Εὐθυβούλου (σελ. 20 τοῦ Α' τ.), περὶ οὗ κατωτέρω, καθ' **ᾧ** οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ἰππολύτου ἔστησαν εἰς τιμὴν αὐτοῦ ἀνδριάντα ἐν Ρώμῃ, **ὅπου** (οὕτω) **ἀνεγινώκοντο** (οὕτω) τὰ συγγράμματα αὐτοῦ, (γράφει **ἐν ᾧ** ἀναγινώσκονται, διότι σώζεται ἐν τῷ Λατερανῷ μέχρι τοῦ νῦν εἰς ἀποπτον θέσιν ὁ ἀνδριὰς οὗτος, ὁ δ' ἑωρακὼς μεμαρτύρηκεν (σελ. 182, τόμ. Α')· **συγχωροῦμεν** ἐπαναλήψεις σχεδὸν αὐταῖς λέξεσιν, οἷα ἢ ἐν σ. 18 καὶ 244 περὶ τῆς

ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας, διότι προσεκολλήθησαν ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν συγγραφέα ἵνα γράψῃ (Α, 416) ὅτι ὁ διαβόητος Λιουτπράνδος ἐπεσκέφθη τὴν ΚΠολιν κατὰ τὸν Θ' αἰῶνα καίτοι ἔχει τὴν παραπομπὴν εἰς τὴν συνάδελφον καὶ ὁμοίαν ἐν πᾶσι ταῖς ἀρεταῖς Ἱστορίαν τοῦ κ. Λάμπρου, (Πρβλ. ἀνωτέρω § 16) καὶ ὅμοις παντὶ γνωστὸν ὅτι ὁ ἐπίσκοπος οὗτος ἦλθεν εἰς ΚΠολιν ὑπερμεσοῦντος τοῦ Ι' αἰῶνος (πρβλ. ἀνωτέρω § 16).

Ἀποδοξενδονίζομεν τόσα ἄλλα χρονολογικὰ καὶ ἱστορικὰ κατὰ δεκάδας μέρη πλημμελῶς ἔχοντα, ὡς π.χ. **ὅτι** ἡ Κρήτη ἐάλω τῷ 1670 (σελ. 9), **ὅτι** Σουλεῦμὰν ὁ Νομοθέτης ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 1524—1566 (αὐτόθι) καὶ τότε κατέλαβε τὴν Ρόδον(!), **ὅτι** Φερδινάνδος ὁ Καθολικὸς κατὰ τὸ 1517 (ὅτε δὴλα δὴ ἦτο ἐν τῷ τάφῳ) συνησπίζετο μετὰ Φραγκίσκου τοῦ Α'. ἐν συνόδῳ . . (σ. 108), **ὅτι** Μαξιμιλιανὸς ὁ Α' ἀπεβίωσε τῷ 1517 (σ. 109), **ὅτι** ἡ ἐν Λειψία τοῦ Λουθήρου συνδιάλεξις (γράφει: **συζήτησις**, διότι ἦτο ¹disputation, οὐχὶ conference) ἐγένετο τῷ 1819 (λάθος τυπογρ. σ. 256), **ὅτι** ὁ Μάξιμος ὁ Καλλιπολίτης ἤκμασε τῷ 1637, ὅτε δὲν ἦτο ἐν τοῖς ζώσι (σ. 138, περὶ οὗ κατωτέρω), **ὅτι** ὁ ἐξ ἀπορρήτων Μαυροκορδάτος ἤκμασε καὶ συνέγραψε κατὰ τὸ 1719, ἦτοι δεκαετίαν μετὰ θάνατον (σ. 140) **ὅτι** ἡ ἐν Τριδέντῳ σύνοδος ἐκ νέου ἐκλήθη ὑπὸ Ἰουλίου τοῦ Β' τῷ 1451 (σ. 277) **ὅτι** Εὐγένιος ὁ Βούλγαρις ἀπεβίωσε τῷ 1800! (143) καὶ τόσα ἄλλα.

Ἀποβάλλομεν τὰ

Ἀλλαχοῦ ἐν τῷ Β' τόμῳ **ὅτι** ἡ Καλλίπολις ἐάλω τῷ 1355 ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν (σελ. 46),

1. Kraus, Synchronist: Tabellen Z. Kirchengeschichte 1894 σ. 111. Conference ἦτο ἡ προηγηθεῖσα μετὰ τοῦ Μιλτιζίου ἐν Ἀλτεμβούργῳ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, ἥτις ἐν τοῖς περὶ Λουθήρου, ὡς ἀναξία λόγου φαίνεται, ὑπὸ τοῦ κ. Κ. δὲν ἀναφέρεται. Ὁ βουλούμενος ἵνα πεισθῇ περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς συνδιαλέξεως ταύτης (Ἰανουάρ. 1519) παραπέμπεται εἰς τὴν Ἑκκλ. Ἱστορίαν τοῦ Kurtz § 124, 3, ἐκδ. 1899, καὶ τὴν Ἑκθεσιν τὴν παρὰ τῷ Haussers, Geschichte D. Zeitalter d. Reformation 2 ἐκδ. 1879 σ. 14 καὶ ἐξῆς. Ὁ συγγραφεὺς ὀνομάζει αὐτὴν Gespräche, τὴν δὲ ἄλλην τὴν πρὸς τὴν Ἑκκλ. Disputation.

ὅτι οἱ Σταυροφόροι κατὰ τὴν Αὐγὴν ἐπὶ τὴν Παλαιστίνην στρατείαν αὐτῶν ἦγον 400 χιλ. στρατοῦ (οὔτε 300 χιλ.), (σ. 243), **ὅτι** ἐκνυρίευσαν τὴν Ἱερουσαλὴμ μετὰ 30 ἡμερῶν πολιορκίαν! (σ. 244) **ὅτι** ἀπέθανεν ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ ἅγιος Ἀδεμάρους (οὔτω) (τίς οὗτος ὁ ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τοῦ κ. Κ. φνύμενος σ. 344, ἐνῶ οὐδὲ λέξις πρότερον λέγεται περὶ αὐτοῦ ὡς ἀπεσταλμένου καὶ ἀντιπροσώπου τοῦ πάπα + 1098), **ὅτι** ἐν Κ) πόλει κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν Λατίνων ἄλωσιν μόνος στρατὸς ἦσαν οἱ μισθοφόροι Βαγιαροὶ! (σ. 248).

Παραλείπομεν τόσα ἄλλα ἢ ἀποτυπώσωμεν ὅτι ὁ κ. Κ. συντάσσων τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ εἰς τρεῖς τόμους τὴν φορὰν ταύτην ἐκδιδούς εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὰ αὐτὰ ἐκεῖνα παλαιὰ ἔργα, ἅπερ καὶ ἐν τῇ πρώτῃ ἐκδόσει πρὸ 25 ἐτῶν, νέα δὲ **ὄχι δὲν οὐδέν**.

Οὐδέν σχεδὸν τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ἐκδοθέντων ἔργων ὑπὸ τε τῶν καθολικῶν ἢ τῶν φίλων αὐτῷ διαμαρτυρομένων εἶχεν ὑπ' ὄψιν αὐτὸς καθηγητὴς τῆς Ἑκκλησιαστικῆς Ἱστορίας ὡς ἀπὸ 30 καὶ πλέον ἐτῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦτο τὸ μάθημα ὀφείλων ἵνα προαγάγῃ καὶ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ ἐργασθῇ. Διατί δὲν ἠκολούθει τὸν Hase (+1890), οὗ sein Augenmerk war weniger auf die grössere Gemeinde aller Gebildeten gerichtet; Γινώσκει βεβαίως ὁ κ. Κ. ὅτι χωροῦμεν εἰς ἐποχὴν, εἰς ἣν ἡ Ἑ. Ἱστορία ur allgemeinen höhern Bildung rechnen wird, ὡς λέγει ὁ Kurtz (σ. 15, ἐκδ. 1899).

Καὶ καιροῦ δὲ τοῦ ἀπαιτουμένου, ἐὰν ἐστερεῖτο ἵνα ἐπωφεληθῇ νεωτέρων συγγραφῶν ἢ μονογραφιῶν, ἔπρεπε τοῦλάχιστον ἵν' ἀναφέρῃ τὰ οἰκεία πρὸς ὁδηγίαν τῶν ἐφιεμένων ἵνα ἔχωσι πηγὰς. Ἐνῶ δ' ἀνέμενέ τις παρ' αὐτοῦ τὰ κατὰ τὸ τέλος τοῦ Μεσαίωνος καὶ τὰ μετὰ τὴν Ἀλωσιν ἵνα εὖρῃ ἐν εὐρυτέρῳ καὶ διανγεστέρω ὀρίζοντι ἐκτεθειμένα καὶ αὐτὰ μάλιστα τὰ τῆς νεωτάτης ἐποχῆς τούναντίον ταῦτα ξηρότατα προτείνονται, ἄνευ ἀναλύσεως, ἄνευ μεθόδου, ἄνευ δεσμοῦ τινος καὶ ἄνευ παραπομπῆς εἰς πηγὰς.

Ἐὰν δέ που ἐν σημειώσει ἀπαντᾷ ὑπόδειξις τις βιβλίων, ἐκ πολλῶν δεδομένων, τολμῶμεν ἵνα εἰπώμεν ὅτι τὰ βιβλία ταῦτα ἢ δὲν εἶδεν ὁ συγγραφεὺς ἢ ἰδὼν δὲν συνεβουλεύθη. Αὕτη εἶναι ἡ ἀλήθεια.

§ 32

Πρὶν ὅμως εἰς τὰ καθέκαστα εἰσέλθωμεν ση-
μειούμεθα καὶ τὰ ἐξῆς:

Ἡ περὶ τὴν ὀνοματολογίαν ἀπροσεξία τοῦ
ἱστορικοῦ ἀκολουθεῖ τῇ ἀμεριμνησίᾳ τῇ περὶ
τὴν ἐκλογὴν ἐκ τῆς Γενικῆς Ἱστορίας χρησίμου
ὑλῆς διὰ τὴν τῆς Ἑκκλησίας Ἱστορίαν. Τίνας
δὲ διαστροφὰς ἐθνικῶν τε καὶ κυρίων ὀνομάτων
πρῶτον τίνας δ' ὕστερον καταλέξομεν; Διὰ τὴν ὁ
κ. Κυριακοῦ δὲν ἀκολουθεῖ ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ συ-
στήματι ὁμοιομόρφῳ ἐν τῇ μεταγραφῇ τῶν ξέ-
νων λέξεων, ἀλλὰ διάφορα; Γεύματος χάριν ἀνα-
φέρομεν τὰ **Βόρυς** (=Βορματία), **Ὁρχὰδ** (= **Ὁρχάν** 42, 46) τὰ **Βαγιαδὴν** (=Βαγιαζήτ, 47)
τὰ **Ἀλάν** **Ἀρσλάν** (=Ἀλπ Ἀρσλάν (σ. 155)
τὰ **Σελδοῦκοι** (=Σελτζοῦκοι) τὰ **Βατοῦ Κάν**
ἀντὶ τοῦ **Χάν-ης** ἐκ τοῦ γαλλικοῦ Khan (σ. 178)
πάντα ἐν τῷ Β' τόμῳ, ὡς καὶ ἐν τῷ Α' ἐπαλλήλως
τὰ **Ὁρμουσδ** καὶ **Ὁρσμουδ** (σ. 252), τὰ **Ἀδ-
δερχαμάν** (σ. 267 δις καὶ 270) τὰ: **Ποατιέρν**,
(σ. 268) καὶ **Πικτάβιον** (σ. 285· ἢ Ποατιέ ἢ
Πικτάβιον) μέχρι **Ἰδύρου**! Ἐκ τίνος ὀνομαστι-
κῆς; ὅπως ἐν ταῖς περὶ Ἰσπανίας §§ τοῦ παρα-
δείσου τοῦ κ. Μεταξᾶ τοῦ λόγου ὄντος περὶ τῶν
ἀνακτόρων τῶν Ἀράβων ἐν Γρενάδα φέρεται
ὅτι ἡ πόλις κατέχει «τὰ ἐρείπεια τῶν ἀνακτόρων
τῶν μαύρων βασιλέων...» διότι οἱ Ἀραβες δὲν
ἦσαν μαύροι, ὁ δὲ συγγραφεὺς ἀγνοῶν τὴν ση-
μασίαν τῆς φραγκικῆς λέξεως **Maures** ἐνόμισε
ὅτι περὶ μαύρων (!) πρόκειται.

Ἐὰν εἴχομεν καιρὸν ἵν' ἀντιβάλλωμεν τὰ γεω-
γραφικὰ ταῦτα ὀνόματα πρὸς τὰ τοῦ Παραδεί-
σου τοῦ κ. Μεταξᾶ, πόσῃς θυμηδίας πορίσματα
θ' ἀνευρίσκομεν! Τοιαῦτα εἶναι τὰ βιβλία, ἅτινα
φέρουσι τὴν ἐπίσημον ἔγκρισιν καὶ νόμῳ ἐπι-
βάλλονται καὶ εἰς ἃ χορηγεῖται καὶ χρήμα τοῦ
Ἐξοχ. Μαρασλή.

Τί εἶναι δὲ τὰ: **Καδοβία** (κατὰ τὸ Μοραβία
ἴσως), τοῦ λόγου ὄντος περὶ τῆς ἐν Κοσσυφοπε-
δίῳ (Κοσσόβω) γνωστῆς μάχης (Β', σ. 169).
Καὶ ὅμως ὑπάρχει ἐν σ. 43 καὶ τό: **Κοσδυφο-
πέδιον**, ἐξ οὗ δὴλον ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἀγνοεῖ
τὴν ταυτότητα τῶν δύο λέξεων: Τί εἶναι τὰ:
Ρῶμ Κλά (μήπως Ροῦμ-Καλὲ, ἢ Καλαὰ, Γ' σ.
193) τὸ **Ὁζνοῦν** ποῖον, ποῦ; Κύριε πρόεδρε
τῆς πρὸς κρίσιν τῶν Γεωγραφικῶν ἐπιτροπείας;
Τὰ δὲ **Βιλλεχαρδου-ῖ-νος**, καὶ **Λαρόσδα** καὶ

Κλερμόνδν (Β', 241, τοῦλάχιστον ὡς ἐγράφετο
Κλερμόντη, ἀφ' οὗ γαλλιστι εἶναι Clermont)
καὶ **Φρεΐδριχ**, καὶ **Μισχῶτ** ! ὁ Michaud (;)
(Γ', 424) κλ. κλ.

Τί δὲ εἴπωμεν περὶ τῶν: ἐν τῷ Γ' τόμῳ ἢ
Σάϊδα (γρ. Σιδῶν) Καϊναρτζή, ἢ Καϊναρτζήκ,
(σ. 212) περὶ τοῦ **Ἀλεπο** ἢ τοῦ **Ἀλέππον**
ἢ τοῦ **Ἀλέπιον** (σ. 66, 113, 246) ἢ περὶ τοῦ
Μοζούλ ἢ **Μοσούλ** (σ. 9, 241) ἢ τοῦ **Καραμίτ**
(νῦν **Διαρβεκήρ**) ἀλλαχοῦ ἢ μόνον **Διαρβεκήρ**
(σ. 241) ἢ μόνον **Καραμίτ**· **Καραμίτ** δὲ οὐδὲν
ἄλλο εἶναι ἢ τὸ **Καρὰ-Ἀμίδ** = Ἀμίδη.

Τί δὲ εἶναι τὰ: βιλαέτια **Σίβας** (σ. 245, κατὰ
τὸ **Χίβα-βας**, ἐνῶ εἶναι **Σιβάζ**, διὰ τὴν οὐχὶ
Σεβαστείας;

ἢ τὰ: **Μαγδεμβούργον** ἢ ἀλλαχοῦ **Μαγδε-
βούργον** (σ. 295, 277, 288)

ἢ τὰ **Πασάου** ἢ καὶ **Πασδάου** (276, 277),

ἢ τὰ **Βρέμν** μὲν π.χ. ἐν σ. 782 **Βρέμν** δὲ
ἐν 285.

ἢ τὸ κομψὸν ἐν σ. 295 «Εἰς τὴν Σουηδίαν πα-
ρεχωρήθη ἡ **Φορπομερανία**... τὸ **Βρέμν** καὶ
τὸ **Βέρδεν**, δῆλα δὴ κακόζηλος μετατροπὴ τῶν
ὀνομάτων ἀμέσως ἐκ τῆς γερμανικῆς, ἐν ἣ
παρατηρητέον πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν προ-
φορὰν τῆς τρίτης λέξεως, διότι οὐχὶ ὁ τὴν γλῶσ-
σαν, ἀλλ' ὁ τὴν Ἱστορίαν γινώσκων τοῦλάχι-
στον γινώσκει ὅτι τὸ **Verden** αὐτὸ προφέρεται
Φέρδεν καὶ τὰ **Οὔτρεχτ**, τὸ, καὶ κατωτέρω ἀ-
μέσως (σ. 421, 423) **Οὔτρεχτη**, ἢ, καὶ τὰ
Τριέρ (δὴλ. τὸ Trier, δι' ὃ ὅρα Λάμπρου πῶς
λέγεται καὶ ποῦ κεῖται ἐν λεξικοῖς, καὶ τὸ
«Φρεΐδούργη» μὲν 424 **Φρεΐδούργον** δὲ ἐν
449 καὶ τόσα ἄλλα ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς:

Παραλείπομεν ἐτέρας παραχαράξεις ὀνομά-
των καὶ δὴ τῶν γνωστῶν καὶ συγχρόνων ἐταί-
ρων **Ρέγελ** καὶ **Οὐσπένσκη**, οὓς ἐβάπτισε Βέ-
γελ καὶ Οὐσπίνσκη καὶ τόσα ἄλλα. (Γ, 225 κλ.)

Ταῦτα δὲ γράφοντες ἐπὶ λόγῳ τιμῆς δη-
λοῦμεν ὅτι δὲν ἐξεζητήσαμεν αὐτὰ ἀλλ' ἐκ
συγκυρήσεως μᾶλλον συνελέξαμεν. Εἶναι δὲ τυ-
πογραφικὰ ταῦτα τὰ λάθη; τί λέγουσιν οἱ σοφοὶ
κριταί; ὁ δὲ κ. Λάμπρος καὶ ὁ κ. Λαμπρίδης;

Ἐκ προτέρων δημοσιεύσεων τοῦ ἀνδρὸς τὸν
πρὸς βαθυτέρας μελέτας τῆς Ἱστορίας ὄκνον
γινώσκοντες ἐγράφομεν κατὰ τὸ 1893 ἐν πραγ-
ματείᾳ ἡμῶν «περὶ τοῦ κατὰ τὸν ΙΣΤ' αἰῶνα

Ἱεροῦ κλήρου καὶ ἰδίως Μαξίμου τοῦ Μαργου-
νίου» προλογίζοντες περὶ τῆς μετὰ τὴν Ἀλωσιν
Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας¹ τῆς Ἱστορίας τοῦ
Ἔθνους δηλονότι, μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ κατωτέ-
ρω ἐπίτηδες πρὸς πλείονα γνῶσιν καταχωρίζομε-
να, καὶ παρεκαλοῦμεν τοῦ καθηγητοῦ τούτου τοῦ
Ἑλληνικοῦ Πρυτανείου εὐμενῇ τὴν προσοχὴν.

» Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ πρέπει νὰ ἔχωμεν ὁδηγοὺς οὐ μόνον
» χειρόγραφα «τιμιώτατα εἰς ἡμᾶς», ἀλλὰ καὶ βιβλία πολυτιμωτάτα
» περιέχοντα ἐκδόσεις περὶ τῆς Ἱστορίας τοῦ Γένους ἡμῶν ἐν τῷ αἰῶνι
» (τῷ ΙΣΤ' καὶ ΙΖ'). Τὰ βιβλία ταῦτα οὐδέποτε ἐγένοντο ὑποκείμενον
» μελέτης παρ' ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων εἴτε ἐξ ἀγνοίας γλωσσῶν καὶ δὴ
» τῆς Λατινίδος, εἴτε ἐξ ἀγνοίας αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν. Ἐνταῦθα
» καθήκον ἡγοῦμεθα ἐν ἐπισημειώσει νὰ παραθῶμεν τὰς ἐπιγραφὰς καὶ
» τοὺς τίτλους αὐτῶν ἵνα γένηται φροντὶς παρὰ τῶν ἀρμοδίων πρὸς
» διόρθωσιν τῶν πλημμελῶς εἰρημένων ἐν τῇ Ἱστορίᾳ. Τοῦτο ἀπεκδε-
» χόμεθα παρὰ πολλῶν, ἰδίᾳ δὲ παρὰ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Θεολογίας
» καὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας ἐν τῷ Ε. Π... κ. Κυριακοῦ».

Παρετιθέμεθα δὲ τότε ἐν σελ. 130—131 τοὺς
τίτλους τῶν βιβλίων, ἐξ ὧν πολλὰ ἡδύνατο ὁ
βουλόμενος ἵνα ὠφεληθῇ, ἀλλ' ὁ κ. Κυριακοῦ
οὐδ' ἔρριψε βλέμμα ἐπὶ τῶν περιεχομένων τῶν
βιβλίων τούτων, πλὴν τῆς **Τουρκογραφικῆς**,
διότι ἐὰν ἀναφέρῃ καὶ τινα, εἶναι ἀναμφισβή-
τητον ὅτι τοὺς τίτλους τούτων ἢ τὰ κεφάλαια
ἐξ ἀντιγραφῆς τοῦ Kurtz κατέχει. Ὁ λόγος
προῖων δείξει ἱκανὰ καὶ μάλιστα ὅτι καὶ αὐτὰ
τὰ ἔτοιμα τὰ ὑπὸ τῶν ὁμογενῶν γεγραμμένα ὁ
συγγραφεὺς δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν. Ἀλλὰ μήπως
ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν τὰ νεώτερα, τὰ σύγχρονα;
Καλὸς τις βυζαντινολόγος, δύναται **ἀμέσως** ἐν
τοῖς οἰκείοις μέρεσι τῆς τριτόμου Ἱστορίας
τοῦ Καθηγητοῦ ἵνα διακρίνῃ ὅτι ὁ συντάκτης
αὐτῆς οὔτε ἐν τοῖς περὶ Βησσαρίωνος εἶχεν
ὑπ' ὄψιν τὴν μονογραφίαν τοῦ Vast (1878),
οὔτε ἐν τοῖς περὶ Ἀφρικῆς καὶ τῆς αὐτόθι ἐκ-
κλησίας τὸ σοφὸν ἔργον τοῦ κ. Diehl «L'A-
frique Byzantine» (1896), ἐν ᾧ ὁλόκληρα κεφά-
λαια περὶ τῆς Ἐκκλησίας (Eglise) τῆς Ἀφρι-
κῆς ἐπὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ (σ. 408—449) καὶ
τῆς βυζαντιακῆς διοικήσεως (503—516 κλ.)
οὔτε τοῦ Mas Latrie, τὴν ἐν B. Corresp. Afric.
1886 σ. 85 καὶ ἐξῆς διατριβὴν Anciens évê-
chés de l'Afrique Septentrionale, οὔτε τὰ
ώραία κεφάλαια τοῦ βιβλίου τοῦ Gasquet «De
l'autorité Impériale en matière religieuse ἐν
Βυζαντίῳ» (1879), ἐν οἷς γίνεται λόγος περὶ τῆς

ἀποθεώσεως τῶν ἐν Βυζαντίῳ αὐτοκρατόρων
περὶ τοῦ πατριάρχου ΚΠόλεως, περὶ αὐτοκρά-
τορος νομοθετοῦντος ἐν θρησκευτικοῖς ζητήμα-
σι, οὔτε τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως τὸ ἔργον L'em-
pire Byzantin et la monarchie Franque (1888),
καὶ πόσα ἄλλα πρώτης ἀνάγκης διὰ τὸ κείμενον
τοῦ Β' καὶ Γ' τόμου.

Ἐγνώριζεν ἄρα γε ὁ κ. Κ. τὴν ἐκδοσιν τῶν
Ἐπιστολῶν τοῦ Μανουὴλ Παλαιολόγου
(1893), ὅτε ἔγραφε τὰς ὀλίγας σειρὰς τῆς 118
σελίδος τοῦ Β' τόμου; Ἐγνώριζεν ἄρα γε τὰς
περὶ **Γεωργίου Ἀμοιροῦδζη** διατριβὰς τοῦ
κ. Κεραμέως ὅτε ἔγραφε τὰς ἐν σ. 122; Διατί
δὲ ἐν τοῖς περὶ Ἀκομινάτου μόνον τοῦ κ. Λάμ-
πρου ἐμνημόνευσεν τῆς δ' ἐργασίας τοῦ μητροπο-
λίτου Ἀγχιάλου, ἐργασίας μικροτέρας μὲν
κατὰ τὸν ὄγκον τῶν τυπογρ. φύλλων, ἀλλ' ἐπι-
στημονικωτέρας κατὰ τὸ ποιὸν ἐπελάθετο; Εἰς
τί δέον ἔν' ἀποδώσωμεν τὸ τοιοῦτο;

Τὰ δὲ ἔργα τοῦ Legrand καὶ ταῦτα παρεω-
ράθησαν (Ὅρα κατωτέρω). C'est ainsi qu'on
écrit l'Histoire à Athènes.

§ 33

Τὰ περὶ Ἱππολύτου Ρώμης, ἀνδρὸς ἐκκλη-
σιαστικοῦ δοκιμωτάτου τῶν ἀρχῶν τῆς Γ'. ἑκα-
τονταετηρίδος λίαν ἀτελῶς ἔχουσι καὶ ἰδίως τὰ
περὶ συγγραμμάτων αὐτοῦ (Α. 181)· οὐδὲν λ.χ.
λέγεται περὶ τῶν σπουδαίων ἐρμηνευτικῶν αὐ-
τοῦ ἔργων μάλιστα δὲ τοῦ ὑπομνήματος αὐτοῦ
εἰς τὸν προφήτην Δαυιδ ἅπ' ἀρχαίων χρόνων
περιτύστου καὶ ἐν πολλῇ χρήσει ὄντος. Περὶ
τοῦ ὑπομνήματος δὲ τούτου, τοῦ λόγου νῦν γι-
νομένου, ὀφείλομεν ἵνα ὑπομνήσωμεν εἰς τὸν κ.
Δ. Κ. ὅτι ὥφειλε δύο τοῦλάχιστον λέξεις ἔν' ἀ-
φιερῶσιν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν ὑπὸ τοῦ νῦν μη-
τροπολίτου Ἀγχιάλου κ. Βασιλείου τοῦ δ' αὐ-
τοῦ λόγου, ἐκδοθέντος ἐν τῇ Β'. περιόδῳ τῆς
Ἐκκλ. Ἀληθείας (ἐτ. Α'. σ. 10—24, 49—
60, 225—247 καὶ ἐτ. Β'. 272—287) ἀπὸ τοῦ
1885—86. Καὶ τοῦτο, ἀφ' οὗ κατ' ἐπανάληψιν
ἐκ τῆς **Ἐκκλ. Ἀληθείας** παραληφθεὶς ἐξεδό-
θη ὑπὸ Ἀγγλῶν καὶ Γερμανῶν Θεολόγων¹. Καὶ

1. Εἰκοσιπενταετηρὶς καθηγεσίας Κόντου, Ἀθήναι 1893
σελ. 125—177.

1. Kihn, Encyklop. Methodologie d. Theologie
ἐν Φρειβούργῃ 1892 σ. 212, ὅπου ρητῶς μνημονεύεται ἡ ὑπὸ
τοῦ Bratke ἐκδοσὶς κατὰ τὸ κείμενον τοῦ ἀνακαλύψαν-
τος Β. Γεωργιάδου, 1891.

οἱ ξένοι ἀνεγνώρισαν τὴν ἀξίαν τοῦ πράγμα-
τος, ὁ δὲ κ. Κ. οὐδὲ τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς ἐγνώρισε.

Φρονούμεν ὅτι οἱ ἡμέτεροι λόγιοι οὐχὶ ἐκ φι-
λαυτίας ἢ μικροφιλοτιμίας ἀλλ' ἐκ καθήκοντος
φιλαδελφίας ὀφείλουσι μετ' ἰδιαζούσης ἐπιμε-
λείας καὶ στοργῆς ἵνα σημειώσι τὰ παρὰ τῶν
ἡμετέρων γραφόμενα ἢ καὶ τύποις ἐκδιδόμενα,
τὰ σπουδαιότερα τοῦλάχιστον αὐτῶν, Ὁ κ. Κ.
καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις φωρᾶται ἀγνοῶν τὰς τῶν
ἡμετέρων ἐργασίας ἢ ταύτας ἀξίας οὕσας ἀνα-
ξίας λόγου θεωρῶν. Tertium non datur. Μα-
κρὸν δὲ καὶ ἐπίπονον θὰ ἦτο ἵνα ἐκθέσωμεν
ἅπασαν τὴν ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ γυμνότητα
τῆς μεγάλης **Ἐκκλησ. Ἱστορίας**. ἥτις ἐν τού-
τῳ ἔπρεπε πρὸ πάντων ἵνα διαπρέπη. Οὕτω δὲ
καὶ περὶ τοῦ Ὀριγένους οὐδὲν λέγει περὶ σο-
βαρῶν εἰς αὐτὸν ἐργασιῶν οὐ μόνον τῶν ἡμε-
τέρων ἀλλὰ καὶ τῶν Εὐρωπαϊῶν φαίνεται δὲ
στηριζόμενος εἰς τοὺς ὤμους τῶν ἀρχαιοτέρων
ἐργασιῶν, ἅς ὡς βάσιν τῆς συντάξεως τοῦ
συγγράμματος αὐτοῦ εἶχεν. Ἐκκλησιαστικὴ
Ἱστορία συντασσομένη ἀπὸ ὀψεως ὀρθοδόξου
φρονήματος ἔπρεπε τὰ κατὰ τὴν ὀρθόδοξον ἀνα-
τολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς διασημοτέρους
τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτῆς ἀνδρῶν μετὰ μείζο-
νος καὶ ἐν μέρει πρωτοτύπου ἐπεξεργασίας ἵνα
περιέχη. Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὸν μέγαν καὶ πο-
λυχεύμονα **Ὀριγένην** μεθ' ὅλας τὰς τυχόν ἀπο-
πλανήσεις αὐτοῦ ἔπρεπε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεω-
τέρων ἐν τῇ Δ. Εὐρώπῃ ἐργασιῶν ὁ κ. Κ. ἵνα
ἐπιχειρήσῃ νέα ἐπεξεργασία, τοῦ βίου καὶ τῶν
ἔργων αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ κ. Κ. φαίνεται τελείαν
ἀγνοίαν πάσῃ τῶν ἐρευνῶν τούτων, ὡς καὶ
αὐτῶν ἔτι τῶν λαμπρῶν μελετῶν περὶ Ὀριγέ-
νους τοῦ αὐτοῦ μητροπολίτου Ἀγχιάλου ἐν τῇ
Ἐκκλησ. Ἀληθείᾳ (Περιοδ. Β', ἔτος Α', τ. Α',
σ. 97—111, 145—160, 193—230, 241—255,
529—543, τ. Β', σ. 1—18, 40—62, 97—110,
163—211, 241—256). Τεμάχια δὲ ἀνέκδοτα
ἐκ τῆς Ἑρμηνείας τοῦ Ὀριγένους εἰς ἴσιν κατὰ
Λουκᾶν Εὐαγγέλιον ἐπίσης ὁ αὐτὸς σοφὸς μη-
τροπολίτης ἐδημοσίευσεν ἐπίσης ἐν τῇ **Ἐκκλ.
Ἀληθείᾳ** κατὰ χειρόγραφον τῆς Βιβλ. τοῦ Μο-
νάχου. Ἐλήφθη μήπως ὑπ' ὅψιν ἑτέρα τοῦ σεβ.
τούτου μητροπολίτου σοφὴ πραγματεία περὶ
τοῦ **Θεοφυλάκτου** τοῦ Βουλγαρίας, ἐν ᾗ καὶ
ἀνέκδοτα ἐκ χειρογράφων νέων δύο μνημεῖα

περὶ τοῦ ἱεράρχου τούτου; ἐλέχθη τέλος καὶ ἐση-
μειώθη ἐν ταῖς ὀλίγαῖς σειραῖς ταῖς περὶ αὐτοῦ
ἐν οἰκείῳ τόπῳ (Β', 108), ὅτι ὁ Θεοφυλάκτος τῶν
συγχρόνων λογίων (11 αἰῶν) διακρίνεται διὰ τῆς
«βασιλικῆς παιδείας καὶ τῶν χαριεσσῶν καὶ
ἀπτικῶ ἁλατῶν ἡρτυμένων ἐπιστολῶν αὐτοῦ;» (Ἐκ-
κλησ. Ἀλήθεια τ. Δ' σ. 110—116, 135—138
141 καὶ ἐξῆς 3 Ε'—11—14 καὶ λ.)¹.

§ 34

Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους βλέπομεν τὴν Ἱστο-
ρίαν τοῦ ΙΣΤ' καὶ ΙΖ' αἰῶνος ἐλλείπειν παρου-
σιάζουσιν οὐχὶ σμικρὰς, αὐτὴν τὴν Ἱστορίαν,
ἥτις ὡς γνωστὸν καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τῇ Δύσει λο-
γίων ἤρξατο ἵνα καλῇ τὴν εὐγενῆ περιέργειαν
καὶ τῶν ὁμοδόξων Ρώσων τὴν εὐσεβῆ φιλομά-
θειαν. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὁ μόνος τοῦ μαθήμα-
τος τούτου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἀντιπρόσωπος
σιγὴν ἄγει· ὁ κ. Δάμπρος αὐτὸν καὶ τοὺς ὁμοί-
ους αὐτῷ ἔπρεπε ἵνα συμβουλευσῇ πρὸς ἐργα-
σίαν **ἀφ' οὗ ἐν τῇ τραπέζῃ αὐτοῦ ἦσαν κα-
τατεθειμένοι αἱ κατὰ χιλιάδας φράγκων
δαπάναι** καὶ ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Πανεπιστη-
μίου, ὡς δι' ἑαυτὸν αἱ τοῦ Μαρασλῆ.

Ἐν πρώτοις τὰ περὶ Κούζα καὶ εἶναι εὐτελέ-
στατα ἐν ὀλιγίσταις σειραῖς γεγραμμένα (σελ.
40 καὶ 73 τοῦ Γ') καλὸν δὲ καὶ χρήσιμον θὰ
ἦτο ἐὰν ἐκτενέστερόν πως ἐξετίθεντο καὶ διεν-
κρινοῦντο ὑπαρχόντων μάλιστα βιβλίων καταλ-
λήλων καὶ ἀπὸ ὑψηλοτέρας σκοπιᾶς ἐξητάζον-
το (πρβλ. § 16).

Ἀλλὰ μήπως ἐλήφθησαν σαφεῖς καὶ ἀξιόλογοι
πληροφορίαι περὶ τοῦ μοναστηριακοῦ λεγομέ-
νου ζητήματος ἐκ τῶν ἐν τῇ **Ἐκκλησ. Ἀλη-
θείᾳ** ἐν καιρῷ δημοσιευθεισῶν καὶ τῆς ἱστορι-
κῆς ἐκθέσεως ὅλων τούτων τῶν γεγονότων, ἐξ οὗ
καὶ οἱ Ἕλληνες διπλωμάται αὐτοὶ ἠδύναντο ἵν'
ἀρυσθῶσι πολλὰ· διότι μετὰ τὴν συνεδρίαν τῆς
30 Ἰουλίου 1858 τῆς ἐν Παρισίοις συνδιασκέ-
ψεως· ἕνα μῆνα μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ὑ. Πύλης
ἀναγνώρισιν τοῦ Κούζα ὡς ὀσποδάρου Μολ-
δαβίας καὶ Βλαχίας, τὸ ζήτημα ἐγένετο **διεθνὲς**
ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν πρόνοιαν τῆς σεβ. Αὐτοκρα-

1 Ἐν ταῖς σελ. μάλιστα τῆς 11—13 τοῦ Ε' τῆς Ἀλη-
θείας συμπληροῦνται καὶ ἐν τισὶ στίχοις τὰ Κερκυραϊκὰ Ἀνέκ-
δοτα τοῦ κ. Λάμπρου, περὶ ὧν ἐν οἰκείῳ τόπῳ (§ 24) ἐγένετο
λόγος, ἀλλ' ὁ κ. Α. οὐδὲ τοῦτο εἶδε ποτὲ κατὰ τὰ εἰθισμένα
αὐτοῦ.

τορικῆς Κυβερνήσεως. Ἄλλ' ἐάσωμεν καὶ ταῦτα, ἅπερ τῶν πρὸ ἡμῶν ἀπάντων οὐδεὶς καιρὸν καὶ ἐντολὴν ἔχων ἠθέλησε ἵνα συμμελετήσῃ.

Ἐν σελ. 37 περὶ τῶν ὀρθοδόξων λέγει·

«Κατὰ τὸ 1873 ἀπετέλεσαν αὐτοκέφαλον Ἑκκλησίαν καὶ οἱ ὀρθόδοξοι κάτοικοι τῆς Βουκοβίνης, οἵτινες εἶναι ἢ σλαῦοι Ρουθῆνιοι ἢ Βλάχοι ὑπὸ τὸν μητροπολίτην τοῦ ἐν Βουκοβίνῃ Τσέρνοβιτς. Οἱ ὀρθόδοξοι οὗτοι τῆς Αὐστρίας εἶναι ἐν συνόλῳ περὶ τὰ τρία ἑκατομμύρια». . .

Ἐν δὲ σελ. 127 τοῦ αὐτοῦ τόμου ὁ αὐτὸς λέγει «Καὶ τῶν ἐν Βουκοβίνῃ ὀρθοδόξων σλάβων ρουθηνίων ἡ τύχη ὑπῆρξεν ὁμοία Οἱ ρουθούνιοι ἔμειναν πιστοὶ τῇ ὀρθοδοξίᾳ. Σήμερον ἀπολαύουσι θρησκευτικῆς ἀνοχῆς καὶ προστασίας. Τῷ δὲ 1873 ἀπέκτησαν αὐτοκέφαλον Ἑκκλησίαν ὑπὸ τὸν ἀρχιεπίσκοπον Τσέρνοβιτς, ὑφ' ὃν τελοῦσι καὶ οἱ τῆς Δαλματίας ὀρθόδοξοι. Οἱ ὀρθόδοξοι Αὐστρίας εἶναι 4 ἑκατομμύρια, οἱ οὖνιται 2 ἑκατομμύρια».

Ἀναγράφομεν ἐπίτηδες ὅλον τὸ ἐδάφιον ἀμφοτέρων τῶν τοῦ αὐτοῦ τόμου σελίδων τοῦ συγγραφέως ἵνα ἐρωτήσωμεν ὁπότερος ὁ τῶν ἐν Αὐστρίᾳ ὀρθοδόξων ἀριθμὸς ἀληθής. Ἡμεῖς ἐν σ. 112 τοῦ δευτέρου τόμου τῆς Μεγάλης Γεωγραφίας ἡμῶν (ἐκδοσ. 1902) διδάσκομεν «3.120.000 ὀρθόδοξοι ὑπὸ τὸν ἀρχιεπίσκοπον Κάρλοβιτς τελοῦντες». Ἀνεδράμομεν ὁμῶς εἰς ἐξέλεγχιν τοῦ πράγματος καὶ παρατηρήσαμεν ἐν μὲν τῇ μεγάλῃ Γεωγραφίᾳ τοῦ Seydlitz (ἐκδ. 1899) σ. 417 ὅτι ὁ ὑφ' ἡμῶν διδόμενος ἀριθμὸς εἶναι ὁ ἀληθής· ἐν τῇ τοῦ Ruge (Geogr. f. Handelschulen Realschuler. 1904) σ. 101 ὁμοίως «Nicht unierte Griechen 3,2 Mill. — πρβλ. καὶ σελ. 107). Ἐπίσης καὶ ἐν τῇ ὑπὸ Brilloff πεφιλοπονημένη ἀρίστῃ **Πρακτικῇ Γεωγραφίᾳ** (ἐν Δρέσδῃ 1904 σ. 820) 3¹/₂ Mill. nicht unierte Griechen.

Ἀλλὰ καὶ οἱ οὖνιται οἱ ἐν τῇ παπικῇ δηλαδὴ Ἑκκλησίᾳ προσκείμενοι δὲν εἶναι δύο ἑκατομμύρια, ὡς διδάσκει ὁ κ. Κυριακοῦ. Πόσοι εἶναι ἐρευνήσάτω αὐτὸς ἐν τοῖς ὑποδειχθεῖσι βιβλίοις καὶ ταῖς λοιπαῖς **Στατιστικαῖς** Βιέννης καὶ Βερολίνου τοῦ Hartleben, τοῦ Hucner, ὡς ἡρευνήσαμεν ἡμεῖς μὴ πληρωνόμενοι ὑπὸ εὐσεβῶν κυριῶν.

(ἔπεται συνέχεια)

B. A. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

ΟΙ ΙΑΤΡΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΦΥΣΙΟΔΙΦΑΙ ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΙ ΕΙΣΙ

Ν' ΑΠΟΦΑΙΝΟΝΤΑΙ ΠΕΡΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΨΥΧΗΣ

Ἅποια τὰ ὅρια τῆς γνώσεως τῶν ἱατρῶν καὶ τῶν φυσιοδιφῶν ἐντὸς τῶν ὁποίων ἡ γνώμη τούτων ἔχει τὸ κύρος, ἐὰν συμφωνῇ καὶ συνάδῃ πρὸς τὰ πράγματα, καὶ ποῦ ἀκατάλληλοι οἱ ἱατροὶ καὶ φυσιοδίφαι ν' ἀποφαίνωνται ὡς τοιοῦτοι αὐθεντικῶς, καταδεικνύεται ἄριστα ἐξ αὐτῆς τῆς τῶν πραγμάτων μελέτης καὶ ἐκ τῶν γνωστικῶν μέσων, δι' ὧν τὸ ἐπιστητὸν γινώσκειται, καὶ ἐκ τῆς μαρτυρίας σπουδαίων καὶ σοφῶν ἱατρῶν καὶ φυσιοδιφῶν. Ἡ ὑπαρξὶς προσωπικῆς ἐν τῷ θεοπλάστῳ ἀνθρώπῳ ἀρχῆς πνευματικῆς καὶ αὐλοῦ, ζωῆς ἐν τῇ συνειδήσει ἑαυτῆς καὶ τῶν γνώσεων, τὰς ὁποίας ἀποκτᾷ, συνειδυῖα, ἀντιλαμβανομένη, μνημονεύουσα, κρίνουσα, συλλογιζομένη, ἀρχῆς ἐχούσης συναισθημάτων πνευματικὰ καὶ θέλησιν ἐλευθέραν, διαφεύγει τὴν πειραματικὴν παρατήρησιν διὰ τῆς ὁποίας μελετῶνται καὶ ἀνεξετάζονται οἱ ὁργανισμοὶ οἱ σωματικοί, καὶ αἱ λειτουργίαι τῆς σωματικῆς ζωῆς, καὶ οὐδὲν θετικὸν δύνανται νὰ εἰπώσιν οἱ ἱατροὶ καὶ οἱ φυσιοδίφαι περὶ ψυχῆς ὡς οὐσίας πνευματικῆς καὶ αὐλοῦ, ὡς τοιοῦτοι, ἡ δὲ γνώσις τῆς ψυχῆς ἀπόκειται τοῖς φιλοσοφοῦσι καὶ ψυχολογοῦσιν.

Ὡσαύτως ἡ ὑπαρξὶς πρώτης αἰτίας ἀπολύτου ποιητικῆς τῶν ὄντων, πνευματικῆς καὶ αὐλοῦ, ζωῆς ἐν τῇ συνειδήσει ἑαυτῆς τελείαν ζώην, αἰτίας νοητικῆς πανσόφου, παναγάθου καὶ παντοδυνάμου, διαφεύγει τὴν παρατήρησιν τῶν πειραματικῶν ἐπιστημῶν, καὶ περὶ αὐτῆς οὔτε οἱ ἱατροὶ οὐδέ οἱ φυσιοδίφαι δύνανται ὡς τοιοῦτοι νὰ εἰπώσιν θετικόν τι. Ἀρμόδιοι δὲ ἵνα εἰπώσιν περὶ τοῦ παντουργοῦ καὶ παντάρχου Θεοῦ εἰσὶν οἱ φιλόσοφοι καὶ οἱ θεολόγοι, καὶ τούτων ἡ γνώμη ἔχει κύρος, ἐὰν ἀποφαίνωνται κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, ὅστις ἔχει τὸ ἀπόλυτον κύρος. Οὐχ ἥττον διὰ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν προλεαίνεται ἡ ὁδὸς τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς θεολογίας καὶ οἱ ἱατροὶ καὶ οἱ φυσιοδίφαι ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς μελέτης τῶν εὐκολώτερον δύνανται νὰ φιλοσοφήσωσι καὶ θεολογήσωσιν, ἀλλὰ τὰ πορίσματα τῶν φιλοσοφικῶν καὶ θεολογικῶν μελετῶν τῶν, τότε θέλουσι εἶναι ἀπόρροια οὐχὶ τῶν ἱατρικῶν καὶ φυσιολογικῶν τῶν γνώσεων, ἀλλὰ τῶν φιλοσοφικῶν καὶ θεολογικῶν. Πάντοτε ὁμῶς οἱ ἱατροὶ ἔχουσι πλείονος τὰς ἀφορμὰς ἵνα ᾧσιν εὐσεβέστεροι, πλὴν ἀτυχῶς ὁ θεοστυγῆς καὶ ἀνθρωπόλεθος ἐγωϊσμός καὶ ἡ ὑπερμέτρος ἀλαζονεία ὅτι τὰ πάντα ὡς ἱατροὶ γινώσκουσιν, ἱκανοὺς τούτων, ὡς

μὴ ὠφείλῃ, ἐκτρέπει ἀπὸ τοῦ ὀρθοῦ καὶ μεταβάλλει εἰς ἐχθροὺς καὶ πολεμικοὺς πάσης ἰδέας μὴ ἀποδεικνυμένης, διὰ φυσικῶν πειραμάτων ἀποδίδοντας τὰ πνευματικὰ φαινόμενα εἰς ὕλικας αἰτίαι παραλόγως. Ἐνῶ δὲ οὗτοι διὰ πᾶν φαινόμενον ὕλικόν ἀναζητοῦσιν ὕλικήν αἰτίαν, αἰφνης παραλογίζονται τὰ πνευματικὰ φαινόμενα ἀποδίδουσιν εἰς αἰτίας ὕλικας ὅπως ἀρνηθῶσι τὴν ὑπαρξίν πνευματικῶν αἰτίων. Παραλογίζονται λοιπὸν οἱ τοιοῦτοι ἱατροὶ καὶ φυσιοδίφαι ἀρνούμενοι τὴν ὑπαρξίν Θεοῦ καὶ ψυχῆς ἐν τῷ θεοπλάστῳ καὶ θεωρεῖν ἀνθρώπῳ προσωπικῆς, καὶ ἀποδίδοντες εἰς ὕλικας αἰτίαι τὰ πνευματικὰ φαινόμενα καὶ θέλοντες νὰ μὴ πλανῶνται ὥς μὴ προσέχωσιν εἰς τοὺς λόγους τῶν τοιούτων φυσιοδιδῶν καὶ ἱατρῶν ἐν οἷς περὶ Θεοῦ καὶ ψυχῆς ἀποφαίνονται, διότι αὐτοὶ ὡς τοιοῦτοι εἰσὶν ἀναρμόδιοι εἰς τὴν ἐπίλυσιν μεταφυσικῶν ζητημάτων, τὰ ὅποια ἀρμόδιοι ἔνθα ἀνερευνῶσιν εἶνε οἱ θεολόγοι καὶ οἱ φιλόσοφοι, καὶ νὰ λύωσιν, ἐὰν κατὰ λόγον ὀρθὸν νοῶσι, καὶ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῆς συνειδήσεως ἀποφαίνωνται. Εἰς τὴν ἀπόδειξιν ἐὰν ὑπάρχῃ Θεὸς καὶ ψυχὴ προσωπικὴ ὑφιστάμενη καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ θνητοῦ καὶ φθαρτοῦ σώματος δὲν ἔχουσι χώραν τὰ μικροσκοπία καὶ τὰ τηλεσκοπία, διότι τὸ πνεῦμα δὲν παρατηρεῖται δι' αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, τὰ ὅποια εἰσὶ τὰ μόνον κατάλληλα μέσα εἰς γνῶσιν πνευματικῶν ἀντικειμένων.

ΞΕΝΟΦΩΝ Α. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
(ἱατρός)

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΝΟΥ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Προσκαλεῖται ἡ Μαρία Εὐστρατίου Παξιμαδᾶ, τὸ γένος Μαρτζικιάνου, ὀπῆκος δθωμανῆ, ὁρμωμένη ἐκ Βλαχίας, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ὅπως τὴν πρώτην πέμπτῃ καὶ ὥραν 4 τῆς ἡμέρας τουρκιστὶ, μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας κλήσεως, ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ πνευματικοῦ δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Δήμνου αὐτοπροσώπως, ἢ δι' ἀντιπροσώπου, ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς Εὐστρατίου Παξιμαδᾶ, κατοικοῦ Δήμνου, ἐπὶ διαζεύξει, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἢ κατ' αὐτῆς ἀγωγῇ δικασθῆσεται ἐρήμην.

Ἡ παρούσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρίς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ταχυδρόμου» καὶ «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

Ἐν τῇ 1. μητροπόλει Δήμνου, τῇ 31 μαρτίου 1907.

Ὁ πρόεδρος

+ Ὁ Δῆμνου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

1

Ὁ γραμματεὺς
ΑΡΓ. Ν. ΑΡΓΥΡΙΟΥ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐτῆς ἀριθμ. 5 καὶ χρονολογίαν 5 φεβρουαρίου 1907 ἐρήμην ἀποφάσεως διαζεύξεως.

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἀρθ. 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν Πατρ. Δικονομιῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμφηφεῖ, Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 6532 καὶ ἡμερομ. 18 Σεπτεμβρίου 1906 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τῆς Εὐθυμίας Κ. Ρουμελιώτου, τὸ γένος Μεϊμάρογλου, κατὰ τοῦ Κωνσταντίνου Ι. Ρουμελιώτου, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην.

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου.

Διατάσσει, τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Προόδου» δημοσιεύσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρουσίας ἀποφάσεως καὶ

Ἐπιτίθῃσι τῷ ἐναγομένῳ ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρουσίας ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια ἐβδομήκοντα (ἀρ. 370) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων

+ Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος.

2

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον.

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐτῆς ἀρ. 12, πρωτ. καὶ ἡμερομ. 19 φεβρουαρίου 1907 ἐρήμην ἀποφάσεως).

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἀρθ. 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν Πατριαρχικῶν Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμφηφεῖ, Δέχεται τὴν ὑπ' ἀρ. πρωτ. 8713 καὶ ἡμερομ. 2 δεκεμβρίου 1906 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τῆς Ἀγγελίνας Σ. Κολοκύθα, τὸ γένος Κωνστ. Βούλγαρη, κατὰ Σεραφεῖμ Κολοκύθα ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην,

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου Σεραφεῖμ Κολοκύθα,

Διατάσσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρουσίας ἀποφάσεως ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Πρωίας», καὶ

Ἐπιτίθῃσι τῷ ἐναγομένῳ ὡς ὑπαιτίῳ τῆς διαζεύξεως τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρουσίας ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια ἐξήκοντα πέντε (ἀριθ. 365) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων

+ Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος.

3

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1846

Π. II 726 880